

MILОСРДНИ КАО ОТАЦ

God. 2015.

Broj 5

**Službeni vješnīk
Biskupije Krk**

SADRŽAJ 5/2015.

BISKUPOVA BOŽIĆNA PORUKA: Misericordes sicut Pater – Milosrdni kao Otac	174
DOKUMENTI.....	177
Pismo Svetog Oca o izvanrednom Jubileju milosrđa časnom bratu mons. Rini Fisichelli, predsjedniku Papinskog vijeća za promicanje nove evangelizacije	177
Poruka Svetog Oca Franje za 24. Svjetski dan bolesnika 2016.	179
Poruka Svetog Oca Franje za 31. Svjetski dan mladih 2016.	181
Poruka Svetog Oca za Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2016.	186
Poruka s plenarnog zasjedanja Vijeća europskih biskupskih konferenciјa	189
Poruka hrvatskih biskupa za parlamentarne izbore 2015.....	190
Izjava biskupa HBK u vezi s procesom kanonizacije bl. Alojzija Stepinca.....	192
Odluka HBK o Spomenu sv. Josipa u Euharistijskim molitvama.....	193
Izjava Komisije HBK «Justitia et pax» o važnosti međunarodne zaštite izbjeglica i kršćanskoj solidarnosti u njihovom zbrinjavanju	194
Poruka biskupa Ivica Petanjka pomorcima i ribarima	196
Priopćenje s 51. plenarnog zasjedanja HBK (Zagreb, 10. – 12. studenoga 2015.).....	198
ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA.....	200
Slavlja i događaji na početku Godine milosrđa – obavijest i poziv na sudjelovanje	200
Božićni susret bogoslova s Biskupom.....	201
Godišnje klanjanje Presvetom	202
Mise «Pro familia et iuventute»	203
Ovlast otpuštanja cenzure zbog pobačaja u Godini milosrđa (pojašnjenje)	204
Jubilarni potpuni oprost u Svetoj godini milosrđa (upute i pojašnjenja)	205
DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI.....	207
Kronika krčkog biskupa mons. Ivice Petanjka.....	207
Novi povjerenici	208
Održana skupština Pokreta za život (Krk, 19. rujna 2015.)	209
Održana sjednica Biskupijskog pastoralnog vijeća (Krk, 19. rujna 2015.).....	210
Hodočašće žena na grob Marice Stanković (Zagreb, 8. listopada 2015.)	211
Biskupijsko hodočašće na Trsat (11. listopada 2015.)	212
Održana Obiteljska škola Riječke metropolije (Dramalj, 16. – 18. listopada 2015.)	214
Jesenski plenarni sastanak svećenika Krčke biskupije (Krk, 28. listopada 2015.)	216
Održan susret povjerenikâ za redovnike i redovnice i vijeća HBK	218
Održan susret redovnika i redovnica Raba (Rab, 23. studenog 2015.)	219
Biskup Petanjak u pastoralnom pohodu Južnoafričkoj Republici.....	219
Mons. Jure Bogdan novoimenovani Vojni ordinarij	221

BISKUPOVA BOŽIĆNA PORUKA NA POČETKU GODINE MILOSRDJA

MISERICORDES SICUT PATER – MILOSRDNI KAO OTAC

Draga braćo i sestre!

Ovaj Božić i cijelu godinu koja je pred nama živjet ćemo u ozračju izvanrednog jubileja svete Godine milosrđa, pod geslom *Misericordes sicut Pater – Milosrdni kao Otac* (usp. Lk 6,36) koju je na svetkovinu Bezgrešnog začeća Blažene Djevice Marije, 8. prosinca ove godine, otvarajući sveta vrata bazilike svetog Petra u Rimu započeo papa Franjo. Isto će učiniti i mjesni biskupi na treću nedjelju došašća, 13. prosinca, u svojim katedralama, s mogućnošću da se to isto učini i u nekim drugim svetištima i crkvama pojedinih biskupija.

Ako ovu netom izgovorenu rečenicu bar letimično razložimo donekle ćemo razumjeti puni smisao događaja koji slavimo i milosnog dara koji nam se nudi i 'servira kao na tacni', a pozvani smo samo ga uzeti. Prema onom što je povijest zabilježila, prvi put se jubilej Svete godine u Katoličkoj Crkvi slavio 1300. godine, za vrijeme pape Bonifacija VIII. koji je odredio da se Sveta godina ubuduće slavi svakih sto godina. Pape dvadesetog stoljeća skratit će taj vremenski rok sa sto na pedeset, pa na dvadeset i pet godina, a onda i uvesti i neke izvanredne jubileje Svetih godina, s ciljem da ni jedna generacija ljudi ne bude zakinuta u milosti Božjoj.

Po čemu se ova Sveta godina razlikuje od dosadašnjih Svetih godina?

Mnoštvo je novosti, a jedna je od njih da se vrata Svetе godine ne otvaraju samo u Vječnom gradu nego u svakoj biskupiji: u katedralama, te u značajnim crkvama i svetištima. Kroz sveta vrata ne prolazi se samo u crkvama, nego kroz sveta vrata pozvani su proći i svi oni koji se nalaze u bolesničkim krevetima ili su lišeni slobode, a prelazeći prag svoje sobe ili ćelije mogu doživjeti ta svoja vrata kao Sveta vrata mi-

losrđa. Poruka je više nego jasna: ne mora se ići u Rim niti poduzeti naporan put ili hodočašće kako bi se zadobilo Božje milosrđe.

Ne idemo mi u susret milosrdju Božjem, nego ono dolazi k nama. Ne idemo milosrđe Božje isprositi, nego ga trebamo primiti. Ono nam se daruje i nudi. Milosrdni Otac ide ususret izgubljenim sinovima i kćerima i to prvenstveno po svome Sinu Isusu Kristu koji svojim utjelovljenjem i ljudskim rođenjem poduzima najveće hodočašće u povijesti svijeta. Hodočašće je to koje ide od neba do zemlje, od Boga do čovjeka i od Boga u čovjeka. Već više od dvije tisuće godina milosrđe Božje se utjelovilo i postalo vidljivo i opipljivo. Ne moramo putovati svijetom niti se moramo penjati na nebesa da bi smo ga vidjeli ili susreli ili zadobili, jer je ono tu među nama. Tu je među nama utjelovljena riječ Božja - Isus Krist! Tu je, među nama, on sam prisutan u svojoj riječi i u svome tijelu i krvi koju svaki dan blagujemo u slavlju svete euharistije. Tu je, među nama, po svim drugim svetim sakramentima, kao i po zajednicici vjernika koja se dnevno i tjedno okuplja u njegovo ime.

Papa Franjo želi da ga u ovoj Svetoj godini na posebni način iskusimo kao milosrđe koje ćemo mi doživjeti u vlastitom životu i osjetiti na svoj koži. Sredstvo kojim se to postiže zove se sakrament pomirenja ili pokore, čiji je sastavni dio ispunjeno grijeha kao jedna od komponenti ovog sakramenta. Drugim riječima, nije dovoljno samo grijeh priznati ili ga izreći, nego je još važnije vjerovati da nam ga Bog opršta i daje mogućnost novog života i novog početka. Takvo iskustvo praštanja osposobljava nas donijeti odluku da ćemo iz ljubavi prema Njemu, koji je širok u praštanju i milosrđu, i mi promjeniti svoj život i uputiti se

putem svetosti, tako što ćemo drugima iskazivati milosrde.

Veoma je važno da ovu milosnu godinu ne doživimo jednosmjerno. Nemojmo misliti kako je smisao ove Godine milosrđa da Bog i drugi ljudi meni trebaju iskazivati milosrđe, a da ja pri tom ne trebam 'ni prstom maknuti'. Za pravilno razumjevanje ove godine potrebno je često u danu sjetiti se i ponoviti geslo ove godine *Misericordes sicut Pater – Milosrdni kao Otac*.

Očeve milosrđe nije upitno. Ono se u najvećoj mjeri očitovalo po utjelovljenju njegova Sina i uvijek je na djelu. Sad ostaje onaj naš dio - da budemo milosrdni kao što je Otac nebeski milosrdan prema nama. Evo prilike da svatko od nas ostvari vjekovni ljudski san - *biti kao Bog* (usp. Post 3,5). Na to nas poziva i potiče sam Isus Krist: «Budite savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski» (Mt 5,48), tj. budite kao što je Bog.

Evo prilike da upoznamo pravu bit i narav samog Boga Oca koji puninom svoga bića i naravi nadilazi svako slično uspoređivanje na zemlji. *Biti kao Bog* znači biti milosrdan, strpljiv, dobar, blag, ponizan, jednostavan; znači ljubiti, nadati se, vjerovati, praštati, dobro činiti, ne mrziti, ne osvećivati se, ne pamtitи zlo, ne radowati se tuđoj nevolji, ne trošiti vrijeme u tračevima, ogovaranjima, razuzdanom životu, sebeljublju, zluradosti, oholosti, škrtosti, lijnosti.

Sam nas Isus poziva da se 'natječemo' s Bogom - budite kao Otac vaš nebeski!

Sigurno ima onih koji su svojim riječima i primjerom života druge navodili na grijeh. Sveta je godina prilika da druge navodimo na dobro. Ako je netko ogrezao u grijehu, neće mu biti lako priznati svoj grijeh i pokajati se za njega. Zato se možemo poslužiti drugim sredstvima koji će u toj osobi pripraviti put pokajanja i obraćenja, a ta su sredstva tjelesna i duhovna djela milosrđa: gladna nahraniti, žedna napojiti, siromaha odjenuti, putnika primiti, bolesnika i utamničenika pohoditi, mrtvog pokopati;

dvoumna svjetovati, neuka poučiti, grešnika ukoriti, žalosna i nevoljna utješiti, uvredu oprostiti, nepravdu strpljivo podnositi, za žive i mrtve Boga moliti.

Dakle, ako netko ne može svoj grijeh okajati ili ako misli da mu Bog ne može ili ne želi oprostiti, neka počne drugima činiti dobro u onom što sam može, a Otac nebeski će pronaći načina da i njemu milosrđe iskaže (usp. Iz 30,18). Poruka Svetе godine milosrđa je u jednome: nitko ne smije očajavati i, kakav god da jednoć bude sud Božji, on zasigurno neće biti bez milosrđa.

Stoga, od sveg srca molim svećenike i redovnike u našoj biskupiji da osobito na Božić i u božićno vrijeme obavijeste svoje župljane i vjernike u koje dane u tjednu i u koje će im vrijeme svećenik biti na raspolažanju za ispovijed ili razgovor. U to vrijeme svećenik neka čeka svoje vjernike, a ne oni njega. Ako nikoga nema i nitko ne dođe, neka to vrijeme provede u molitvi za povjerenu mu zajednicu i neka slijedeći put opet bude na zakazanom mjestu u zakazano vrijeme. Oni koji budu ustrajali, na koncu će i sami ubirati plodove iznenađenja i milosrđa.

Radi toga se, po izričitoj odluci pape Franje za izvanredni Jubilej milosrđa, svim svećenicima koji imaju ovlast ispovijedanja, to jest davanja odrješenja od grijeha, ujedno u ovoj Godini milosrđa pridodaje i ovlast otpuštanja cenzure zbog pobačaja. Takvim slučajevima pristupajmo stoga zrelo i razborito. Molite se Duhu Svetom da vas nadahne pravom riječju koja će biti izgovorena u pravo vrijeme, a imat će ozdraviteljsku ulogu.

Mjesta koja u ovoj Godini milosrđa imaju posebno značenje za našu biskupijsku zajednicu, a to su katedrala u Krku, te negdašnje katedrale u Rabu i Osoru, kao i marijansko svetište na Gorici, također moraju imati prikladnu i točno određenu dušobrižničku skrb.

Već vas sada pozivam da mislite na zavjetno hodočašće naše biskupije u Zagreb

BISKUPOVA BOŽIĆNA PORUKA

gdje će u subotu 16. travnja 2016. biti izloženo tijelo svetog Leopolda Bogdana Mandića, jednog od suzaštitnika Godine milosrđa i neumornog djelitelja Božjeg oproštenja.

Neka vas u ove svete božićne dane, kao i kroz cijelu slijedeću godinu, prati blago-

slov i milosrdni pohod utjelovljene Riječi - Isusa Krista, te vodi i nadahnjuje njegov poziv: „Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan“ (Lk 6,36). Na dobro vam došao Božić i porođenje Isusovo!

Vaš Ivica, biskup

Poštovani i dragi župnici i redovnici. Donosim Vam svoju Božićnu poruku koja je ujedno i moja poruka za Godinu milosrđa koju u nedjelju 13. prosinca započinjemo otvaranjem svetih vrata u Krku, Osoru i Rabu. Poslužite se njome i prenesite je vjernicima na način koji smatrate najprikladnjim. Svima želim blagoslovljjen Božić i obilje dobra!

BISKUP:
✠ Ivica, v. r.

DOKUMENTI**PISMO SVETOG OCA O IZVANREDNOM JUBILEJU MILOSRĐA**

**ČASNOM BRATU MONS. RINI FISICHELLI
PREDSJEDNIKU PAPINSKOG VIJEĆA
ZA PROMICANJE NOVE EVANGELIZACIJE**

Blizina izvanrednog Jubileja milosrđa pruža mi priliku da stavim u središte pozornosti neke točke koje smatram važnim istaknuti kako bi proslava Svetе godine bila za sve vjernike pravi trenutak susreta s Božijim milosrđem. Želja mi je, naime, da Jubilej bude živo iskustvo Očeve blizine, gotovo opipljivi dodir njegove nježnosti, da vjera svakog vjernika ojača te tako svjedočanstvo postane sve plodonosnije.

U mislima su mi, u prvom redu, svi vjernici koji će u pojedinim biskupijama, ili kao hodočasnici u Rim, živjeti milost Jubileja. Želim da jubilejski oprost dopre do sviju kao istinsko iskustvo Božjeg milosrđa, koji dolazi u susret svakoj osobi licem Oca koji prihvata i opraća, zaboravljajući potpuno počinjeni grijeh. Da bi doživjeli i zadobili oprost, vjernici su pozvani poduzeti kratko hodočašće prema Svetim vratima, otvorenim u svakoj katedrali ili u crkvama koje odrede dijecezanski biskupi, kao i na četirima papinskim bazilikama u Rimu, kao znak duboke želje za istinskim obraćenjem. Isto tako, određujem da se oprost može zadobiti u svetištima u kojima su otvorena Vrata milosrđa kao i u crkvama koje se tradicionalno priznaje jubilejskim. Važno je da to bude povezano, prije svega, sa sakramentom pomirenja i slavljenjem svete euharistije s razmišljanjem o milosrđu. Bit će nužno ta slavlja popratiti ispoviješću vjere i molitvom za mene i nakane koje nosim u svome srcu za dobro Crkve i čitavoga svijeta.

Mislim i na one koji, iz različitih razloga, neće moći pohoditi Sveta vrata, a

to su u prvom redu bolesni i stariji i samci, kojima stanje u kojem se nalaze često ne dopušta izlazak iz kuće. Za njih će biti od velike pomoći da žive svoju bolest i patnju kao iskustvo bliskosti s Gospodinom koji u otajstvu svoje muke, smrti i uskršnua pokazuje glavni put koji daje smisao patnji i samoći. Živjeti s vjerom i radosnom nadom taj trenutak kušnje, primajući pričest ili sudjelujući na misi i zajedničkoj molitvi, također posredstvom raznih sredstava društvene komunikacije, za njih će predstavljati način dobivanja jubilarne oprosta. Mislim također na zatvorenike, kojima je sloboda ograničena. Jubilej je oduvijek predstavljao priliku za veliku amnestiju kojom su obuhvaćeni oni koji su, unatoč tome što su zaslužili kaznu, postali svjesni nepravde koju su počinili i iskreno se žele ponovno uključiti u društvo i pružiti mu svoj častan doprinos. Neka sve njih dotakne na opipljiv način milosrđe Oca koji želi biti blizu onima kojima je njegovo oproštenje najpotrebnije. Oni mogu zadobiti oprost u zatvorskim kapelama. Neka svaki prelazak preko praga čelije, mislima i molitvama upravljenim Ocu, za njih bude prolazak kroz Svetu vrata, jer Božje milosrđe, koje može preobraziti srca, također je u stanju preobraziti rešetke u iskustvo slobode.

Od Crkve sam zatražio da u ovom jubilejskom vremenu ponovno otkrije bogatstvo sadržano u duhovnim i tjelesnim djelima milosrđa. Iskustvo milosrđa, naime, postaje vidljivo u svjedočenju konkretnih znakova kako nas je sâm Isus učio. Svaki put kada pojedini vjernik osobno učini jedno ili više tih djela zadobit će jubilejski oprost. Otud zauzetost da se u vlastitom

životu svjedoči milosrđe kako bi se zadobilo milost potpunog i iscrpnog oprosta snagom Očeve ljubavi koja nikoga ne isključuje. Radit će se stoga o punom jubilejskom oprostu, plodu samog događaja koji se slavi i živi s vjerom, nadom i ljubavlju.

Jubilejski oprost, konačno, može se zadobiti i za pokojnike. Uz njih nas veže svjedočanstvo vjere i ljubavi koje su nam namrli. Kao što ih se spominjemo u euharistijskom slavlju, tako možemo, u velikom otajstvu općinstva svetih, moliti za njih, da ih Očevo milosrdno lice osloboди svih natruha grijeha i snažno prigri sebi u vječno blaženstvo.

Jedan od ozbiljnih problema našeg doba zasigurno predstavlja promijenjeni odnos prema životu. Veoma rašireni mentalitet doveo je do gubitka odgovarajuće osobne i socijalne osjetljivosti za prihvatanje novog života. Tragediju pobačaja neki doživljavaju s površnom sviješću, kao da nisu svjesni teškoga zla koje takav čin sa sobom nosi. Mnogi drugi, međutim, iako to doživljavaju kao poraz, smatraju da nemaju drugog izbora. Tu mislim, posebice, na sve žene koje su počinile pobačaj. Dobro su mi poznate uvjetovanosti koje su ih dovele do te odluke. Znam da je to egzistencijalna i moralna drama. Upoznao sam toliko žena koje su nosile u svom srcu ožiljak zbog te teške i bolne odluku. Ono što se dogodilo je duboko nepravedno; ipak, samo shvaćanje pune istine o tome omogućuje pojedincu da ne izgubi nadu. Božje oproštenje ne može se uskratiti onome koji se pokajao, poglavito kada pristupa sakramentu ispovijedi iskrena srca da zadobije pomirenje s Ocem. To je jedan od razloga zbog kojeg sam

odlučio, suprotnim odredbama unatoč, svim svećenicima za jubilejsku godinu podijeliti ovlast odrješenja od grijeha pobačaja za one koji su počinili i skrušena srca traže oproštenje za taj grijeh. Neka svećenici u ispunjavanju te velike zadaće umiju združiti riječi iskrene dobrodošlice s razmišljanjem koje će osobi pomoći shvatiti ozbiljnost počinjenoga grijeha, te joj pokazati put istinskog obraćenja kako bi shvatila pravo i velikodušno oproštenje Oca koji sve obnavlja svojom prisutnošću.

Posljednje razmišljanje je upućeno onim vjernicima koji se iz različitih razloga odluče pohoditi crkve u kojima svoju službu vrše svećenici Bratstva svetog Pija X. Ova jubilejska godina milosrđa ne isključuje nikoga. Neki od subraće biskupa, s raznih strana, su mi govorili o njihovoj dobroj vjeri i sakramentalnoj praksi, povezanoj s nelagodom zbog teške situacije s pastoralnog gledišta. Nadam se da će se u bliskoj budućnosti naći rješenja za obnovu punog jedinstva sa svećenicima i poglavarima Bratstva. U međuvremenu, potaknut potrebom da se odgovori na dobrobit tih vjernika, svojom osobnom odlukom, određujem da oni koji tijekom Svetе godine milosrđa pristupe sakramentu pomirenja kod nekog od svećenika Bratstva svetog Pija X. dopušteno prime valjani oprost svojih grijeha.

Uzdajući se u zagovor Majke Milosrda, njezinoj zaštiti povjeravam pripravu toga izvanrednog Jubileja.

Iz Vatikana, 1. rujna 2015.

Franjo

 PORUKA SVETOG OCA FRANJE ZA 24. SVJETSKI DAN BOLESNIKA 2016.

**Pouzdati se u milosrdnog Isusa poput Marije:
«Što god vam rekne, učinite!» (Iv 2, 5)**

Draga braćo i sestre,

dvadeset i četvrti Svjetski dan bolesnika pruža mi priliku za posebnu blizinu s vama, dragi bolesnici, i s onima koji skrbe za vas.

Kako će se svečana proslava toga dana održati u Svetoj zemlji, ove godine predlažem razmišljanje o evandeoskom izjěštaju o svadbi u Kani (Iv 2,1-11), gdje je Isus učinio svoje prvo čudo na intervenciju svoje Majke. Izabrana tema – *Pouzdati se u milosrdnog Isusa poput Marije: «Što god vam rekne, učinite!» (Iv 2, 5)* – vrlo dobro se uklapa također u izvanredni Jubilej milosrđa. Središnje euharistijsko slavlje Dana održat će se 11. veljače 2016., na spomendan Blažene Djevice Marije Lurdske, upravo u Nazaretu, gdje «Riječ tijelom postade i nastani se među nama» (Iv 1, 14). U Nazaretu je Isus započeo svoje poslanje spasenja, primjenivši na sebe riječi proroka Izajie, kako nam prenosi evanđelist Luka: «Duh Gospodnji na meni je jer me pomaza! On me posla blagovjesnikom biti siromasima, proglašiti sužnjima oslobođenje, vid slijepima, na slobodu pustiti potlačene, proglašiti godinu milosti Gospodnje» (4, 18-19).

Bolest, posebno ako je riječ o težoj bolesti, uvijek dovodi ljudsku egzistenciju u krizu i sa sobom nosi dublja pitanja. Prva čovjekova reakcija može ponekad biti pobuna: zašto se to dogodilo upravo meni? Može osjetiti očaj, misliti da je sve izgubljeno, da ništa više nema smisla ...

U tim situacijama, vjera u Boga je, s jedne strane, stavljena na kušnju, ali istodobno može otkriti sve svoje pozitivne potencijale. Ne zato što vjera daje da nestane bolest, bol ili pitanja koja oni sa sobom nose, već zato što nudi ključ kojim možemo otkriti najdublji smisao onoga što

proživljavamo; ključ koji nam pomaže vidjeti kako bolest može biti put koji će nas dovesti bliže Isusu koji hodi uz nas, noseći križ. I taj ključ nam daje Majka, Marija, koja je osobno iskusila taj put.

Na svadbi u Kani, Marija je brižna žena koja primjećuje da su se supružnici našli pred ozbiljnim problemom: vina, tog simbola radosti na slavlju, je nestalo. Marija prepoznaje teškoću, na neki način doživljava to kao nešto osobno, i djeluje spremno i diskretno. Ne ostaje nijemo promatrati, a još manje gubi vrijeme na iznošenje sudova, već se obraća Isusu i predstavlja mu konkretni problem: «Vina nemaju» (Iv 2, 3). A kad joj Isus kaže da još nije došao njegov čas, kaže slugama: «Što god vam rekne, učinite!» (r. 5). Tada Isus čini čudo, pretvara veliku količinu vode u vino za koje se odmah pokazalo da je najbolje na cijelom slavlju. Koju pouku možemo izvući iz ovog otajstva svadbe u Kani za Svjetski dan bolesnika?

Gozba u Kani je slika Crkve: u središtu je milosrdni Isus koji čini znamenje; oko njega su učenici, prvine nove zajednice; a uz Isusa i učenike je Marija, brižna i pobožna Majka. Marija sudjeluje u radosti običnih ljudi i pomaže da ona bude još veća; posreduje kod Sina na dobrobit supružnikâ i svih uzvanika. Isus ne odbija zahtjev svoje Majke. Koliko je samo nade u ovom događaju za sve nas! Imamo Majku dobrodošnu i budnu oka, poput njezina Sina; majčinskog srca puna milosti, poput njega; ruku koje žele pomoći, poput Isusovih ruku koje su lomile kruh za gladne, doticale bolesnike i ozdravljale ih. Sve nas to ispunjava pouzdanjem i otvara naša srca Kristovoj milosti i milosrđu. Marijin zagovor daje nam doživjeti utjehu za koju apostol Pavao blagoslovila Boga: «Blagoslovjen Bog i Otac Gospodina

našega Isusa Krista, Otac milosrđa i Bog svake utjehe! On nas tješi u svakoj našoj nevolji da bismo i mi sve koji su u nevolji mogli tješiti onom utjehom kojom nas same tješi Bog. Jer kao što su obilate patnje Kristove u nama, tako je po Kristu obilata i utjeha naša» (2 Kor 1, 3-5). Marija je «utješena» Majka koja tješi svoju djecu.

U Kani jasno izlaze na vidjelo karakteristične značajke Isusa i njegova poslanja: on je onaj koji pritječe u pomoć onome koji je u teškoći i potrebi. Naime, tijekom svog mesijanskog poslanja on će mnoge ozdraviti od bolesti, nemoći i zlih duhova, vraćati vid slijepima, hromima dati da hode, gubavcima vraćati zdravlje i dostojanstvo, mrtve uskrisivati a siromašnim naviještati radosnu vijest (usp. Lk 7, 21-22). I Marijin zahtjev, tijekom svadbene gozbe, kojeg je Duh Sveti sugerirao njezinu majčinsku srcu, daje da na vidjelo izbjije ne samo Isusova mesijanska moć, već i njegovo milosrđe.

U Marijinoj brzi se ogleda Božja nježnost. Ta ista nježnost je prisutna u životima svih onih koji pohađaju bolesne i razumiju njihove potrebe, čak i one neprimjetne, jer gledaju očima punim ljubavi. Koliko puta majka koja bdi u krevet svog bolesnog djeteta, ili dijete koje se brine za starijeg roditelja, ili unuk i unuka koji se brinu za baku ili djeda, stavlja svoju molitvu u Gospine ruke! Za naše drage koji pate zbog bolesti tražimo najprije zdravlje. Sâm Isus je pokazao prisutnost Kraljevstva Božjega u prvom redu kroz svoja ozdravljenja: «Podite i javite Ivanu što ste čuli i vidjeli: Slijepi progledaju, hromi hode, gubavi se čiste, gluhi čuju, mrtvi ustaju, siromasima se navješćuje evanđelje» (Mt 11, 4-5). Ali ljubav oživljena vjerom potiče nas da za njih molimo nešto veće od tjelesnog zdravlja: molimo za mir, za vedrinu života koja izvire iz srca i koja je Božji dar, plod Duha Svetoga, dar kojega Otac nikada ne uskraćuje onima koji zaufano za njega mole.

U prizoru iz Kane, osim Isusa i njegove Majke, su i oni koji su nazvani »poslužitelji«, koji dobivaju od nje ovu uputu: «Što god vam rekne, učinite!» (Iv 2, 5). Naravno, čudo je Kristovo djelo; međutim, on se želi poslužiti ljudskom pomoći pri činjenju toga čuda. Mogao je učiniti da se vino izravno pojavi u posudama. Ali on se želi osloniti na ljudsku suradnju i traži od slugu da ih napune vodom. Kako je divno i Bogu milo biti sluge drugima! To nas više od bilo čega drugoga čini sličnima Isusu, koji «nije došao da bude služen, nego da služi» (Mk 10, 45). Ti neimenovani ljudi iz Evanđelja uče nas nečem velikom. Ne samo da slušaju, već slušaju velikodušno: napuniš posude do vrha (usp. Iv 2, 7). Oni vjeruju Majci te spremno i dobro čine ono što se od njih traži, bez prigovora i kalkuliranja.

Na ovaj Svjetski dan bolesnika zamožimo milosrdnog Isusa, po zagovoru Marije, njegove i naše Majke, da svima nama udijeli istu raspoloživost za služenje onima u potrebi i, konkretno, našoj bolesnoj braći i sestrama. Katkad to služenje može biti naporno i teško, ali sigurni smo da će Gospodin sigurno pretvoriti naše ljudske napore u nešto božansko. Mi također možemo biti ruke, srca koja pomažu Bogu činiti svoja, često skrivena, čuda. I mi, bili zdravi ili bolesni, možemo prinijeti naš trud i patnje poput vode kojom su napunjene posude na svadbi u Kani i pretvorene u najfinije vino. Diskretnim pomaganjem onima koji trpe, kao i bolesnima, mi uzimamo naš svagdanji križ na naša ramena i slijedimo Učitelja (Lk 9, 23). Iako će iskustvo patnje uvijek ostati misterij, Isus nam pomaže otkriti njegovo značenje.

Ako budemo znali slijediti glas one koja govori također nama: «Što god vam rekne, učinite», Isus će uvijek pretvarati vodu našega života u birano vino. Tako će ovaj Svjetski dan bolesnika, koji će se svečano slaviti u Svetoj zemlji, pomoći ostvariti nadu koju sam izrazio u buli objave izvanrednog Jubileja milosrđa:

«Neka ova jubilejska godina življena u milosrđu osnaži susret s [židovstvom i islamom] i sa svim drugim plemenitim religijskim tradicijama; neka nas učini otvorenijima za dijalog kako bismo jedni druge bolje upoznali i razumjeli; neka ukloni svaki oblik zatvorenosti i prijezira i odagna svaki oblik nasilja i diskriminacije» (*Misericordiae Vultus*, 23). Svaka bolnica ili lječilište može biti vidljivi znak i mjesto za promicanje kulture susreta i mira, gdje iskustvo bolesti i patnje, kao i profesionalna i bratska pomoć, pridonose prevladavanju svih granica i svih podjela.

U tome nam pružaju primjer i dvije redovnice koje su proglašene svetima u svibnju prošle godine: sveta Marija Alfonsina Danil Ghattas i sveta Marija od Propetog Isusa Baouardy, obje porijeklom iz Svetе zemlje. Prva je bila svjedokinja krotkosti i jedinstva, pruživši jasno svjedočanstvo o tome koliko je važno da budemo odgovorni jedni za druge i da jedni drugima služimo. Druga, ponizna i nepismena žena,

bila je poučljiva Duhu Svetom i postala orude susreta s islamskim svijetom.

Svima koji su u službi bolesnima i onima koji trpe želim da ih u tome nadahnjuje Marija, Majka milosrđa. «Neka nas ona svojim umilnim pogledom prati u ovoj Svetoj godini, kako bismo svi uzmogli ponovno otkriti radost Božje nježnosti» (*isto*, 24). Dopustimo toj nježnosti da se nastani u našim srcima i izrazimo je u svojim djelima. Povjerimo Djevičinu zagovoru tjeskobe i nevolje, kao i radosti i utjehe, i uputimo joj svoju molitvu, da svrne na nas svoje milosrdne oči, osobito u trenucima боли, i da nas učini dostoјnjima kontemplirati danas i zauvijek Lice milosrđa, njezina Sina Isusa.

Ovu molitvu za sve vas pratim svojim apostolskim blagoslovom.

Iz Vatikana, 15. rujna 2015. Spomendan Blažene Djevice Marije Žalosne

Franjo

PORUKA SVETOG OCA FRANJE ZA 31. SVJETSKI DAN MLADIH 2016.

«Blago milosrdnima: oni će zadobiti milosrđe!» (Mt 5, 8)

Predraga mladeži,

Došli smo do posljednje etape našeg hodočašća u Krakov, gdje ćemo iduće godine, u mjesecu srpnju, zajedno proslaviti 31. Svjetski dan mladih. Na našem dugom i zahtjevnom putu vodile su nas Isusove riječi preuzete iz «Govora na gori». Taj put smo započeli 2014. razmišljajući zajedno o prvome blaženstvu: «Blago siromasima duhom: njihovo je kraljevstvo nebesko!» (Mt 5, 3). Tema za 2015. bila je: «Blago čistima srcem: oni će Boga gledati!» (Mt 5, 8). U godini koja je pred nama želimo se nadahnjivati riječima: «Blago milosrdnima: oni će zadobiti milosrđe!» (Mt 5, 7).

1. Jubilej milosrđa

S tom temom, SDM 2016. u Krakovu lijepo se uklapa u Svetu godinu milosrđa te postaje tako pravi Jubilej mladih na svjetskoj razini. To nije prvi put da se svjetski susret mladih podudara s jubilejskom godinom. Naime, upravo tijekom Svetе godine otkupljenja (1983./1984.) sveti Ivan Pavao II. je po prvi put mlađe iz cijelog svijeta pozvao da se okupe na Cvjetnicu. Zatim, tijekom Velikog jubileja dvijetisućite, više od dva milijuna mladih iz oko 165 zemalja svijeta okupilo se u Rimu na proslavi 15. Svjetskog dana mladih. Siguran sam da će Jubilej mladih u Krakovu, kao i u prethodne dvije prigode, biti

jedan od najistaknutijih događaja te Svetе godine!

Možda se neki od vas pitaju: što je ta Jubilejska godina koja se slavi u Crkvi? Biblijski tekst iz 25. poglavlja *Knjige levitskog zakonika*, pomaže nam shvatiti što je značio «jubilej» za izraelski narod: svakih pedeset godina u Židova se oglašavala truba (*jobel*) koja ih je pozivala da se okupe (*jobil*) na proslavu svete godine, kao vremena pomirenja (*jobal*) za sve. Tijekom njezina trajanja morali su obnoviti dobre odnose s Bogom, s bližnjim i sa stvorenjima, sve u duhu besplatnosti. Poticalo se, među ostalim, oprštanje dugova, pružanje posebne pomoći onima koji su zapali u bijedu, poboljšavanje odnosâ među ljudima i oslobođanje robova.

Isus Krist je došao navijestiti i ostvariti neprolazno vrijeme milosti. On je donosio radosnu vijest siromasima, sužnjima oslobođenje, vid slijepima i slobodu potlačenima (usp. Lk 4, 18-19). U njemu, osobito u njegovu pashalnom otajstvu, najdublji smisao jubileja nalazi puno ispunjenje. Kada Crkva proglašava jubilej u Kristovo ime, svi smo pozvani iskusiti izvanredno vrijeme milosti. Sama Crkva je pozvana pružiti obilje znakova Božje prisutnosti i blizine, te probuditi u srcima ljudi sposobnost gledati na ono bitno. Ova je Svetâ godina milosrđa, na osobit način, «vrijeme za Crkvu da ponovno pronade smisao poslanja koje joj je Gospodin povjerio na dan uskrsnuća: biti znak i oruđe Božjeg milosrđa» (*Homilija na Prvoj večernjoj Nedjelje Božjeg milosrđa*, 11. travnja 2015.).

2. Milosrdni poput Oca

Geslo ovog Izvanrednog jubileja glasi: «Milosrdni poput Oca» (usp. *Misericordiae Vultus*, 13) i s tim se podudara tema idućeg SDM-a. Pokušajmo zato bolje shvatiti što znači Božje milosrđe.

U Starome zavjetu se koriste razni izrazi kada se govori o milosrđu, od kojih

su najznačajniji *hesed* i *rahahim*. Prvi, kada se odnosi na Boga, izražava njegovu neumornu vjernost savezu s njegovim narodom kojeg on ljubi i kojemu vječno opršta. Drugi, *rahahim*, može se prevesti kao 'unutarnji organi'; na poseban način doziva u pamet majčinsko krilo i pomaže nam shvatiti Božju ljubav prema njegovu narodu koja je poput ljubavi majke prema svom djetetu. Ovako nam je predstavlja prorok Izaija: «Može li žena zaboravit' svoje dojenče, ne imat' sućuti za čedo utrobe svoje? Pa kad bi koja i zaboravila, tebe ja zaboraviti neću» (Iz 49, 15). Takva ljubav uključuje stvaranje prostora za druge u sebi i sposobnost suosjećati, trpjeti i radovati se s našim bližnjima.

U biblijskom pojmu milosrđa uključena je također konkretnost ljubavi koja je vjerna, besplatna i zna oprštati. U ovom odlomku iz Hošee imamo predivan primjer Božje ljubavi, koju prorok uspoređuje s ljubavlju oca prema sinu: «Dok Izrael bijaše dijete, ja ga ljubljah, iz Egipta dozvah sina svoga. Al' što sam ih više zvao, sve su dalje od mene odlazili [...] A ja sam Efrajima hodati učio, držeći ga za ruke njegove; al' oni ne spoznaše da sam se za njih brinuo. Užima za ljude privlačio sam ih, konopcima ljubavi; bijah im k'o onaj koji u čeljustima njihovim žvale opušta; nad njega se saginja i davah mu jesti» (Hoš 11, 1-4). Usprkos sinovu pogrešnom vladanju, koje zavrjeđuje kaznu, očeva ljubav je vjerna. On uvijek opršta svom raskajanom djetetu. Kao što vidimo, u milosrđu je uvijek uključeno oprštanje; ono «nije neka apstraktna ideja, već konkretna stvarnost kojom on objavljuje svoju ljubav kao ljubav oca i majke koji osjećaju duboku ljubav i privrženost prema svome djetetu. [...] Ona izvire iz dubine bića kao duboki, prirodni osjećaj, satkan od nježnosti i suosjećanja, oprosta i oproštenja» (*Misericordiae Vultus*, 6).

U *Novom zavjetu* se govori o Božjem milosrđu (*eleos*) kao sintezi djela koje je Isus došao izvršiti u svijetu u Očevo ime

(usp. *Mt 9, 13*). Milosrđe našega Gospodine posebno je vidljivo kada se on milostivo priginje nad ljudsku bijedu i pokazuje svoju samilost prema onima koji su potrebiti razumijevanja, ozdravljenja i oprštanja. Sve u Isusu govori o milosrđu. Štoviše, on sâm je milosrđe.

U 15. poglavlju *Lukina Evangelijskog* nalazimo tri prisopobe o milosrđu: o izgubljenoj ovci, o izgubljenoj drahmi i onu koja je poznata kao prisopoba o «rasipnom sinu». U te tri prisopobe pogađa nas Božja radost, radost koja ga obuzima kada nađe grešnika i opršta mu. Dà, Božja je radost oprštanje! Tu je sažetak cijelog evangelijskog. «Svaki je od nas ta izgubljena ovca, ta izgubljena drahma; svaki od nas je onaj sin koji je protratio vlastitu slobodu slijedeći lažne idole, iluzije sreće, i sve izgubio. Ali Bog nas ne zaboravlja, Otac nas nikada ne napušta. On je strpljivi otac, uvijek nas čeka! Poštujte našu slobodu, ali ostaje uvijek vjeran. A kada mu se vratimo, on nas prima kao djecu u svoju kuću, jer nas ne prestaje - ni na trenutak - čekati s ljubavlju. A njegovo srce slavi zbog svakog sina koji se vraća. Slavi jer je on radost. Bog ima tu radost, kada netko od nas grešnika podje k njemu i traži njegovo oproštenje» (Angelus, 15. rujna 2013.).

Božje milosrđe je veoma stvarno i svi smo pozvani osobno to iskusiti. Kada sam imao sedamnaest godina jednoga sam dana trebao izaći sa svojim prijateljima. Odlučio sam prije toga poći u crkvu gdje sam našao jednoga svećenika koji mi je ulijevao posebno povjerenje i osjetio sam želju da otvorim svoje srce u ispovijedi. Taj susret mi je promijenio život! Otkrio sam da kada otvorimo srce s poniznošću i bez sustezanja, možemo na vrlo konkretn način kontemplirati Božje milosrđe. Osjetio sam sigurnost da me, u osobi toga svećenika, Bog već čekao, i prije nego sam ja učinio prvi korak pošavši u crkvu. Mi ga tražimo, ali on je uvijek ispred nas, uvijek nas traži i prvo on nalazi nas. Možda neki od vas nose neki teret na duši i misle: učinio sam to, to i

to... Ne bojte se! On vas čeka! On je otac: on nas uvijek čeka! Kako je lijepo susresti u sakramentu pomirenja Očev milosrdni zagrljaj, otkriti da je ispovjedaonica mjesto milosrđa i pustiti da nas dotakne ta milosrdna ljubav Gospodina koji nam uvijek opršta!

A ti, dragi mladiću, draga djevojko, jesli ikada osjetio/la na sebi pogled beskrajne ljubavi, koji se bez obzira na sve tvoje grijehu, ograničenja, pogreške, nastavlja uzdati u tebe i gledati tvoj život s nadom? Jesi li svjestan, jesli li svjesna vrijednosti koju imaš u očima Boga koji ti je iz ljubavi sve dao? Kao što nas uči sveti Pavao: «A Bog pokaza ljubav svoju prema nama ovako: dok još bijasmo grešnici, Krist za nas umrije» (Rim 5, 8). Shvaćamo li doista snagu tih riječi?

Znam koliko vam je križ Svjetskog dana mlađih drag. Dar je to svetog Ivana Pavla II. i prati vas na svim vašim svjetskim susretima od 1984. godine. Kolike promjene, kolika prava i istinska obraćenja su se dogodila u životu mnogih mlađih u susretu s tim jednostavnim golim križem! Možda ste si postavili pitanje: odakle dolazi ta izvanredna snaga križa? Odgovor je: križ je najrječitiji znak Božjeg milosrđa! Potvrđuje nam da je mjera Božje ljubavi prema čovjeku ljubiti neizmjerno! U križu možemo dotaći Božje milosrđe i biti dotaknuti njegovim milosrđem! Želim ovdje podsjetiti na epizodu o dvojici razbojnika koji su bili razapeti uz Isusa: jedan je umišljen, ne smatra se grešnikom, izruguje se Gospodinu. Drugi se naprotiv priznaje grešnikom, obraća se Gospodinu i kaže mu: «Isuse, sjeti me se kada dođeš u kraljevstvo svoje». Isus ga pogleda s beskrajnim milosrđem i odgovori mu: «danас ćeš biti sa mnom u raju!» (usp. Lk 23, 32.39-43). S kojim se od te dvojice poistovjećujemo? S onim koji je umišljen i ne priznaje svoje grijehu? Ili s drugim, koji priznaje da treba Božje milosrđe i svim srcem za to moli? U Gospodinu, koji je dao svoj život za nas na križu, uvijek ćemo naći bezuvjetnu ljubav

koja priznaje naš život kao dobro i uvijek nam daje priliku za novi početak.

3. Izvanredna je radost biti oruđa Božjeg milosrđa

Božja nas riječ uči da «blaženije je davati nego primati» (Dj 20, 35). Upravo zato se u petom blaženstvu proglašava milosrdne blaženima. Znamo da je Gospodin nas prvi ljubio. Ali bit ćemo doista blaženi i sretni samo ako uđemo u Božju logiku dara, besplatne ljubavi, ako otkrijemo da nas je Bog beskrajno ljubio kako bi nas učinio sposobnima ljubiti poput njega, bezgranično. Kao što kaže sveti Ivan: «Ljubljeni, ljubimo jedni druge jer ljubav je od Boga; i svaki koji ljubi, od Boga je rođen i poznae Boga. Tko ne ljubi, ne upozna Boga jer Bog je ljubav. [...] U ovome je ljubav: ne da smo mi ljubili Boga, nego – on je ljubio nas i poslao Sina svoga kao pomirnicu za grijeha naše. Ljubljeni, ako je Bog tako ljubio nas, i mi smo dužni ljubiti jedni druge.» (1 Iv 4, 7-11).

Nakon što sam vam u kratkim crtama objasnio kako Gospodin iskazuje svoje milosrđe prema nama, želim vam dati neke sugestije kako mi možemo na konkretn način biti oruđa tog istog milosrđa prema našem bližnjem.

U vezi s tim sjetim se primjera blaženog Piergiorgia Frassatija. On je govorio: «Isus me pohodi svako jutro u pričesti, ja mu uzvraćam posjet na svoj siromašan način, posjećujući siromaha». Piergiorgio je bio mladić koji je shvatio što znači imati milosrdno srce, osjetljivo za one koji su u najvećoj potrebi. Davao im je mnogo više od materijalnog; davao je samoga sebe dajući svoje vrijeme, riječi, sposobnost slušanja. Služio je siromašnima s velikom diskretnošću, nikada ne stavljajući samoga sebe u prvi plan. Doista je činio ono što nam Evandelje kaže: «Ti, naprotiv, kada daješ milostinju – neka ti ne zna ljevica što čini desnica, da tvoja milostinja bude u skrovitosti. I Otac tvoj, koji vidi u skro-

vitosti, uzvratit će ti!» (Mt 6, 3-4). I zamislite, dan prije svoje smrti, teško bolestan, davao je naputke o tome kako pomagati njegovoj braći u potrebi. Na njegovu pogrebu rodbina i prijatelji ostali su začuđeni prisutnošću mnogih, njima nepoznatih siromaha s kojima je mladi Piergiorgio prijateljevao i kojima je pomagao.

Meni se sviđa povezivati evandeoska blaženstva s 25. poglavljem *Matejeve Evandelja*, kada nam Isus predstavlja djela milosrđa i kaže da ćemo na temelju njih biti suđeni. Pozivam vas stoga da ponovno otkrijete tjelesna djela milosrđa: gladna nahraniti, žedna napojiti, siromaha odjenuti, stranca primiti, bolesna dvoriti, utamničena pohoditi i mrtva pokopati. Ne zaboravimo ni duhovna djela milosrđa: dvoumna savjetovati, neuka poučiti, grješnika pokarati, žalosna i nevoljna utješiti, uvredu oprostiti, nepravdu strpljivo podnositi i za žive i mrtve Boga moliti. Kao što vidite, biti milosrdan ne znači biti jednostavno «dobra osoba» niti je to puka sentimentalnost. Milosrdnošću se naime mjeri naša vjerdostojnost kao Isusovih učenika, naša uvjerljivost kao kršćana u današnjem svijetu.

Vama mladi, koji ste vrlo konkretni, želim predložiti da u prvih sedam mjeseci 2016. izaberete jedno tjelesno i duhovno djelo milosrđa koje ćete činiti svakoga mjeseca. Neka vas u tome nadahnjuje molitva svete Faustine, ponizne vjesnice Božjeg milosrđa u našemu dobu:

«Pomozi mi, Gospodine, da moje oči budu milosrdne, tako da nikada ne budem sumnjičava i ne sudim po vanjštini, već da uvijek znam otkriti ono što je lijepo u duši moga bližnjega i da mu budem od pomoći.

[...] da moje uši budu milosrdne, da budem pozorna na potrebe mojih bližnjih, a ne ravnodušna na njihove boli i jecaje.

[...] da moj jezik bude milosrdan i nikada ne govoriti loše o drugima, već da za sve ima riječ utjehe i praštanja.

[...] da moje ruke budu milosrdne i pune dobrih djela.

[...] da moje noge budu milosrdne, tako da uvijek hitam bližnjemu u pomoć, ma koliko iscrpljena i umorna bila.

[...] da moje srce bude milosrdno, tako da sudjeluje u svim patnjama bližnjega» (*Dnevnik*, 163).

Poruka Božjeg milosrđa predstavlja dakle vrlo konkretni i zahtjevan program života jer uključuje djelovanje. A jedno od najočitijih djela milosrđa, ali koje je možda i najteže provesti u djelu, jest oprostiti onome koji nas je povrijedio, onome koji nam je učinio zlo, onome koga smatramo svojim neprijateljem: «Kako je ponekad teško oprostiti! A ipak, oproštenje je oruđe stavljenog u naše krhke ruke da bismo postigli radost srca. Odbaciti mržnju, srdžbu, nasilje i osvetu predstavljaju nužne uvjete za sretan život» (*Misericordiae Vultus*, 9).

Susrećem tolike mlade koji kažu da su umorni od ovoga tako podijeljenog svijeta, u kojem se sukobljavaju pristaše različitih frakcija, u kojem se vode toliki ratovi i gdje ima i onih koji vlastitu religiju koristi kao opravdanje za nasilje. Moramo zamoliti Gospodina da nam udijeli milost da budemo milosrdni prema onima koji su nas povrijedili. Isus je na križu molio za one koji su ga razapeli: «Oče, oprosti im, ne znaju što čine!» (Lk 23, 34). Jedino se milosrdem može prevladati zlo. Pravda je potrebna, u to nema sumnje, ali ona sama nije dovoljna. Pravda i milosrđe moraju ići ruku pod ruku. Kako samo želim da se svi ujedinimo u zajedničkoj molitvi, koja će izvirati iz dubine svog srca, moleći Gospodina da se smiluje nama i cijelom svijetu!

4. Krakov nas očekuje

Dijeli nas svega nekoliko mjeseci od susreta u Poljskoj. Krakov, grad svetog Ivana Pavla II. i svete Faustine Kowalske, očekuje nas raširenih ruku i otvorena srca.

Vjerujem da nas je Božja providnost dovela do toga da slavimo Jubilej mladih upravo ondje, gdje je živjelo to dvoje velikih apostola milosrđa našega doba. Ivan Pavao II. je naslutio da je ovo doba milosrđa. Na početku svoga pontifikata napisao je encikliku *Dives in misericordia*. Tijekom Svete godine dvijetisućite svetom je proglašio sestru Faustinu, ustanovivši također blagdan Božjeg milosrđa, koji se slavi druge vazmene nedjelje. Godine 2000. je osobno inaugurirao svetište Milosrdnog Isusa, povjerivši svijet Božjem milosrđu, uz želju da ta poruka dopre do svih stanovnika svijeta i ispunи im srca nadom. «Potrebno je zapaliti iskru Božje milosti. Potrebno je svijetu prenositи taj plamen milosrđa. U Božjem će milosrđu svijet naći mir, a čovjek sreću!» (*Homilija prilikom posvete Svetišta Božjeg milosrđa u Krakovu*, 17. kolovoza 2002.).

Draga mладеzi, u krakovskom svetištu posvećenom milosrdnom Isusu, prikazanom na slici koju Božji puk ondje časti, Isus vas čeka. On se uzda u vas i računa na vas! Ima toliko važnih stvari reći svakom od vas... Ne bojte se pogledati ga u oči, koje su pune beskrajne ljubavi prema vama. Pustite da vas zahvati njegov milosrdni pogled, spreman oprostiti sve vaše grijeha, pogled kadar promijeniti vaš život i ozdraviti rane vaših duša, pogled koji je kadar ugasiti duboku žđ koja prebiva u vašim srcima: žđ za ljubavlju, mirom, radošću i pravom srećom. Dodite k njemu i ne bojte se! Dodite i recite mu iz dubine svog srca: «Isuse, vjerujem u tebe!». Pustite da vas dotakne njegovo beskrajno milosrđe da uzmognete postati apostoli milosrđa djelima, rijećima i molitvama, u našem svijetu ranjenom egoizmom, mržnjom i tolikim očajem.

Nosite baklju Kristove milosrdne ljubavi – o kojoj je govorio sveti Ivan Pavao II. – u sva područja vašeg svakodnevnog života i sve do kraja svijeta. U tome vas poslanju pratim svojim željama i molitvama. Sve vas povjeravam Mariji Djevici,

Majci milosrđa, na ovoj posljednjoj etapi duhovne priprave za idući SDM u Krakovu, te vas sve od svega srca blagoslivljam.

Iz Vatikana, 15. kolovoza 2015.
Svetkovina Uznesenja BDM

Franjo

**PORUKA SVETOG OCA
ZA SVJETSKI DAN SELILACA I IZBJEGLICA 2016.**

Izazov selilaca i izbjeglica. Odgovor Evangelja milosrđa

Draga braćo i sestre!

U buli objave izvanrednog Jubileja milosrđa podsjetio sam da «postoje trenuci u kojima smo pozvani još snažnije svrnuti svoj pogled na milosrđe kako bismo mi sami postali djelotvorni znak Očeva djelovanja» (*Misericordiae Vultus*, 3). Bog u svojoj ljubavi želi doprijeti do svih i svakoga. Oni koji prihvataju Očev zagrljaj postaju raširene ruke i zagrljaj da svatko uzmogne spoznati da je ljubljen i da se osjeća kao 'kod kuće' u jednoj ljudskoj obitelji. Bog svoju očinsku brigu proteže na sve, poput pastira koji brine za svoje stado, ali je posebno osjetljiv na potrebe ranjene, umorne ili bolesne ovce. Isus Krist nam je predstavio Oca kao onoga koji se priginje nad čovjekom pritisnutim tjelesnom ili duhovnom bijedom i, što se ovaj u težem stanju nalazi, to se Božje milosrđe pokazuje plodonosnjim.

U naše doba migracije su u cijelom svijetu u stalnom porastu. Izbjeglice i ljudi koji bježe iz svojih domova predstavljaju izazov za pojedince i zajednice, kao i njihov tradicionalni način života, i katkad uzdrmaju kulturni i društveni horizont s kojim se susreću. Oni su sve češće žrtve nasilja i siromaštva, napuštajući svoje domove postaju plijenom trgovaca ljudima na svom putovanju prema snu o boljoj budućnosti. Ako, zatim, prežive zloporabe i protivštine, suočavaju se sa stvarnošću u kojoj vlada prikrivena sumnja i strah. Na kraju, nerijetko se susreću s pomanjkanjem jasne i praktične politike koja regulira prihvat migranata i predviđa kratkoročne i

dugoročne programe integracije, uz poštivanje prava i dužnosti svih. Danas, više no u prošlosti, Evangelje milosrđa potresa naše savjesti, sprječava nas da se mirimo s patnjom drugih i ističe odgovore koji se temelje na bogoslovnim krepostima vjere, nade i ljubavi, koji svoj praktični izraz nalaze u duhovnim i tjelesnim djelima milosrđa.

U svjetlu tih činjenica, odlučio sam da Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2016. bude posvećen temi: *Izazov selilaca i izbjeglica. Odgovor Evangelja milosrđa*. Migracijski valovi sada su postali duboko ukorijenjena stvarnost i prvi problem koji se nameće jest ponuditi rješenje za tu izvanrednu situaciju kroz programe koji će uzeti u obzir uzroke migracijâ, promjene koje one sa sobom nose i njihov utjecaj na strukturu i izgled društava i narodâ. Svijet se svakodnevno suočava s tragičnom sudbinom milijuna muškaraca i žena kao posljedicom izbjivanja neprihvatljive humanitarne krize u različitim dijelovima svijeta. Ravnodušnost i šutnja postaju suučesništvo kada pasivno promatramo ljudе koji umiru od gušenja, gladi, nasilja i brodoloma. Bile velike ili male, to su uvijek tragedije čak i kada je u njima izgubljen samo jedan ljudski život.

Migranti su naša braća i sestre u potrazi za boljim životom, daleko od siromaštva, gladi, izrabljivanja i nepravedne raspodjele dobara našeg planeta, koja bi svi trebali ravnopravno dijeliti. Nije li možda želja svakog čovjeka da živi bolje i uživa pristojno blagostanje koje će dijeliti sa svojim dragima?

U ovom povijesnom času, snažno obilježenom velikim migracijama, identitet nije sporedno pitanje. Oni koji se odluče emigrirati prisiljeni su promijeniti neke od svojih najosebujnijih karakteristika i, htjeli to oni ili ne, prisiljavaju na promjenu i one koji ih primaju. Kako te promjene ne doživljavati kao prepreku istinskom razvoju, već kao priliku za istinski ljudski, društveni i duhovni rast, poštujući i promičući one vrijednosti koje nam pomažu rasti u čovjekoljublju i izgraditi ispravan odnos s Bogom, drugima i stvorenim svijetom?

Prisutnost doseljenika i izbjeglica predstavlja ozbiljan izazov za razna društva koja ih prihvaćaju. Ta se društva suočavaju s novim situacijama koje bi mogle postati nepredvidljive ako ih se prikladno ne obrazloži, upravlja i regulira. Kako možemo osigurati da ta integracija postane medusobno obogaćivanje, da otvorí pozitivne perspektive zajednicama, te spriječi opasnost diskriminacije, rasizma, ekstremnog nacionalizma ili ksenofobije?

Biblijska nas objava potiče primiti stranca; poručuje nam da na taj način otvaramo vrata Bogu i u licu drugoga vidimo lice samoga Isusa Krista. Mnoge institucije, udruženjâ, pokreti i grupe, dijecezanska, nacionalna i međunarodna tijela iskusili su divljenje i radost slavlja susreta, razmjene i solidarnosti. Oni su prepoznali glas Isusa Krista: «Evo, na vratima stojim i kucam» (*Otk 3, 20*). Ipak, ne prestaju se također voditi rasprave o uvjetima i granicama koje treba postaviti prihvaćanju migranata, ne samo na razini politikâ pojedinih država, već i u nekim župnim zajednicama u kojima je, čini se, ugrožen tradicionalni mir.

Suočena s tim pitanjima, Crkva se mora neizostavno nadahnjivati na primjeru i riječima Isusa Krista. Odgovor Evangelja je milosrđe.

U prvom redu, milosrđe je dar Boga Oca koji se objavio u Sinu: milosrđe primljeno od Boga, naime, pobuđuje osje-

ćaje radosne zahvalnosti za nadu koju nam je otvorilo otajstvo otkupljenja po Kristovoj krvi. Ono, nadalje, hrani i jača solidarnost prema bližnjemu kao nužni odgovor na Božju besplatnu ljubav, koja «je... različena u srcima našim po Duhu Svetom koji nam je dan!» (*Rim 5, 5*). Uostalom, svaki je od nas odgovoran za svoga bližnjega: mi smo čuvari naše braće i sestara, gdjegod da oni živjeli. Briga za jačanje dobrih odnosa s drugima i sposobnost nadilaženja predrasuda i strahova bitni su sastojci za njegovanje kulture susreta, gdje je pojedinac ne samo spreman dati, već i primiti od drugih. Gostoprимstvo, naime, raste i davanjem i primanjem.

U toj perspektivi, važno je promatrati migrante ne samo na temelju njihova - regularnog ili neregularnog - statusa već nadasve kao osobe, zaštićene u njihovu dostojanstvu, koje mogu pridonijeti napretku i općem blagostanju, napose kada odgovorno preuzimaju dužnosti prema onima koji ih primaju i poštuju sa zahvalnošću materijalnu i duhovnu baštinu zemlje u koju su primljeni, pokoravajući se njezinim zakonima i pomažući joj u njezinim potrebama. Migracije se u svakom slučaju ne smiju svoditi isključivo na političke i zakonodavne aspekte, ekonomski implikacije i puki suživot različitih kultura na istom području. Svi su ti aspekti dopuna obrani i promicanju ljudske osobe, kulturi susreta narodâ i jedinstvu, gdje Evangelje milosrđa nadahnjuje i potiče putove obnove i preobrazbe svekolikog ljudskog roda.

Crkva je na strani onih koji se zalažu u obrani prava svake osobe da živi dostojanstveno, prije svega i nadasve ostvarivanjem prava da ne emigriraju i da daju svoj doprinos razvoju zemlje porijekla. Taj proces treba, od samog početka, uključivati potrebu za pružanjem pomoći zemljama iz koje migranti i izbjeglice dolaze. To će pokazati da su solidarnost, suradnja, globalna međuvisnost i pravedna raspodjela Zemljinih dobara neophodni za poduzimanje odlučnijih npora, poglavito u

područjima iz kojih migracijski valovi kreću, kako bi se uklonilo nejednakosti koje navode ljudе da, pojedinačno ili kolektivno, napuštaju svoje prirodno i kulturno okruženje. U svakom slučaju, potrebno je spriječiti, po mogućnosti u najranijim fazama, egzodus izbjeglica uzrokovani siromaštvom, nasiljem i progonima.

Nužno je pravilno o tome informirati javnost kako bi se, među ostalim, spriječile neopravdane strahove i spekulacije štetne po migrante.

Nitko se ne može praviti da je ravnodušan prema novim oblicima ropstva koje provode zločinačke organizacije koje kupuju i prodaju muškarce, žene i djecu kao prisilne radnike u građevini, zemljoradnji, ribarstvu i drugim područjima tržišta.

Koliko je djece danas prisiljeno boriti se u vojskama kao djeca vojnici! Kolike su osobe žrtve trgovine organima, prisilnog prosjačenja i seksualnog izrabljivanja! Današnje izbjeglice bježe od tih nastranih

zločina i apeliraju na Crkvu i svijet da osiguraju da, u pruženoj ruci onoga koji ih prima, mogu vidjeti lice Gospodina «Oca milosrđa i Boga svake utjehe!» (2 Kor 1, 3).

Draga braćo i sestre migranti i izbjeglice! U korijenu Evandjela milosrđa susret i prihvaćanje se isprepliću sa susretom i prihvaćanjem samoga Boga: prihvatići drugoga znači prihvatići Boga osobno! Ne dopustite da vam ukradu nadu i radost življenja koji su plod iskustva Božjeg milosrđa, koje se očituje u osobama koje susrećete na svom putovanju! Povjeravam vas Djevici Mariji, Majci selilaca i izbjeglica, i svetom Josipu, koji su iskusili gorčinu emigracije u Egipat. Njihovu zagovoru povjeravam također one koji posvećuju snage, vrijeme i sredstva pastoralnoj i socijalnoj skrbi za migrante. Svima od srca udjelujem apostolski blagoslov!

Iz Vatikana, 12. rujna 2015., Spomendan Presvetog Imena Blažene Djevice Marije.

Franjo

**PORUKA S PLENARNOG ZASJEDANJA
VIJEĆA EUROPSKIH BISKUPSKIH KONFERENCIJA
— SVETA ZEMLJA 2015. —**

Predsjednici biskupske konferencije europskih zemalja, na svom plenarnom zasjedanju u Svetoj zemlji (od 11. do 16. rujna), izražavaju svoju blizinu vjernicima i zahvaljuju jeruzalemskom patrijarhu na pozivu. Izražavaju također svoju zahvalnost redovnicima, u ovoj godini posvećenoj posvećenom životu, i svim kršćanima koje su susretali i koji žive u ovoj zemlji, za njihovo svjedočanstvo vjere i čuvanje svetih mesta kao mjesta kršćanskog sjećanja i živog bogoštovљa. Svojim hodočašćem europski biskupi također su željeli potaknuti hodočašća u Isusovu domovinu kako bi vjernici obnovili svoju vjeru i dali potporu tamošnjim kršćanima.

Svojim dolaskom ovdje, europski biskupi također su željeli obnoviti svoju ukorijenjenost u Kristu u vrijeme kada Europa traži od Crkve, premda ne uvijek svjesno, da navješta bez straha i s radošću novost života u Kristu koji je evanđelje. Apostolska pobudnica Pape Franje *Evangelii gaudium* često se spominje kao poticaj na pastoralnu obnovu. Jubilej milosrđa, također, je dar za Crkvu i milosna prilika koju je kršćanska zajednica, zajedno sa svojim pastirima, već pozdravila kao vrijeme duhovnog obraćenja i novog misionarskog poleta.

Dok razmišljamo o radostima, patnja ma i izazovima s kojim se suočava Crkva u različitim zemljama, pred očima nam je slika velike seobe ljudi: tražitelji azila, izbjeglice, selioci. Tjeskoba ne poznaje granice. Složenost ovog egzodus-a, sa svojim neizbjježnim diferencijacijama, zahtijeva veliku pozornost od strane pojedinih država, čije situacije se stubokom razlikuju, kako bi se blagovremeno odgovorilo na potrebe za izravnom pomoći i prihvaćanjem ljudi očajnih zbog rata, progona i bijede. Uz pomoć odgovarajućih institucija države moraju održavati javni red, jamčiti pravdu za sve i

velikodušno pružiti pomoć onima koji su doista u potrebi, u perspektivi integracije u znaku poštivanja i suradnje. Crkve europskog kontinenta ulazu velike napore, i, slijedeći naputke Svetoga Oca Franje, surađuju s državama, koje su primarno odgovorne za društveni i gospodarski život svojih naroda. Mnoga sadašnja iskustva poticaj su za nastavljanje i intenziviranje svih napora. Zbog složenosti situacija i razmjera humanitarne tragedije, nadamo se da će UN ozbiljno razmotriti situaciju i iznaći učinkovita rješenja ne samo u zbrinjavanju migranta nego i u poboljšanju stanja u zemljama iz kojih migranti dolaze, poduzimajući potrebne mjere za zaustavljanje nasilja i izgradnju mira i razvoja svih naroda. Nadalje, mir na Bliskom istoku i u Sjevernoj Africi je od vitalne važnosti za Europu, kao što je presudno da istinski mir što prije zavlada na samom kontinentu, počevši od Ukrajine.

Bliski istok, koji trpi radi sukobâ, podjelâ i ratova, treba pravdu i stabilnost u različitim regijama i narodima: biskupi još jednom potvrđuju da su dijalog i razvoj pravo ime mira. Jamčeći jednakost građanâ, zemlje i društva Bliskoga istoka, sa svojom bogatom kulturnom i vjerskom baštinom, mogu biti primjer miroljubivog suživota za cijeli svijet. U Svetoj zemlji, kršćanska zajednica daje poseban doprinos izgradnji mira, razumijevanja i kulture oprštanja, bez kojih nema socijalne kohezije. Biskupi se, na poseban način, nadaju da će pronaći odgovarajuće rješenje za osjetljivu situaciju na području Cremisana u duhu poštivanja pravâ obitelji, njihove imovine, dviju vjerskih zajednica kao i njihova odgojnog poslanja.

Snažno je došla do izražaja potreba poštivanja vjerske slobode kao temeljnog ljudskog prava, bez kojeg druga prava bivaju krhka. Tragična potvrda toga je progon

kršćana, od kojih su mnogi prinijeli svoje živote uzornim svjedočanstvom vjere: za njih molimo, njima izražavamo svoju bratsku blizinu i divljenje. Usto, sekularizacija koja je trenutno uzela maha u europskim zemljama teži za tim da ograniči religiju na privatnu sferu i gurne je na marginu društva. U tome kontekstu treba promatrati temeljno pravo roditelja da odgajaju svoju djecu u skladu s vlastitim uvjerenjima. Da bi ta sloboda bila moguća nužno je omogućiti katoličkim školama da ostvaruju svoju obrazovnu zadaću na dobrobit čitavog društva uz sve prikladne potpore. Europski biskupi potvrđuju to prirodno pravo također u Svetoj zemlji i solidarni su s pastirima i obiteljima zabrinutim za obrazovanje svoje djece.

Tema koja se često javljala i koja povezuje ovo zasjedanje s predstojećom Sinodom jest obitelj. Iznova je potvrđena ljudska i kršćanska ljepota obitelji i njezina univerzalna stvarnost: otac, majka, djeca. Posebno zabrinjava demografski pad koji se bilježi u gotovo svim europskim zemljama. U Nazaretu su predsjednici biskupskih kon-

ferencija, zajedno s tamošnjim obiteljima, molili za Sinodu i te su obitelji, zajedno sa svojim župnicima, zajamčile da će tijekom Sinode svakodnevno u Bazilici Navještenja moliti za Papu i biskupe okupljene u Rimu.

Crkva čvrsto vjeruje u obitelj utemeljenu na braku između muškarca i žene: to je temeljna stanica društva i kršćanske zajednice. Nije jasno zašto bi se različite partnerske zajednice trebalo tretirati jednakom. Posebnu zabrinutost pobuđuje pokušaj primjene «rodne teorije»: taj je plan «jednoumlje» koji teži kolonizirati, također, Europu i o čemu je papa Franjo često govorio. Crkva ne prihvata «rodnu teoriju» jer je ona izraz jedne antropologije koja je u suprotnosti s istinskim i autentičnim uvažavanjem ljudske osobe.

U pogledu Godine milosrđa, pastiri su ponovili svoje opredjeljenje za istinsku čovjekovu sreću i određenje. Zbog toga se, poput prvih apostola, obraćaju narodima i zemljama Europe riječju evanđelja, svjesni da samo u Isusu Kristu nalaze odgovore duboka pitanja srca i u potpunosti se ostvaruje europski humanizam.

PORUKA HRVATSKIH BISKUPA ZA PARLAMENTARNE IZBORE 2015.

1. Izbori zastupnika za Hrvatski sabor događaj su koji utječe na našu osobnu, obiteljsku, društveno-političku i gospodarsku stvarnost. Stoga, povodom skorih parlamentarnih izbora, koji su raspisani za 8. studenoga i održavaju se prvi put nakon što je Republika Hrvatska postala punopravna članica Europske unije, mi – katolički biskupi – želimo podijeliti svoja promišljanja s članovima Božjega naroda, ali i s ljudima dobre volje, te pozvati sve da izidu na izbore i tako osobno preuzmu odgovornost za općedruštveni boljitet i daljnji razvoj demokracije u hrvatskom društvu.

2. Uvijek se u takvoj prigodi pitamo koga od predloženih kandidata zaokružiti i

birati! Već je u *Starom zavjetu* mudri kralj Salomon istaknuo da «gdje vodstva nema, narod propada» (Izr 11, 14). Mojsiju njegov nast Jitro savjetuje neka «izabere iz svega naroda ljudi valjane, koji se Boga boje, koji su pouzdani i nesebični, i neka ih postavi za predstojnike» (Izl 18, 21). Na tragu toga povijesnoga iskustva zaključujemo da su društvu potrebni predstavnici koji će mu odano služiti. A društvo će moći rasti i napredovati samo ako su njegovi predstojnici (političari) «pouzdani i nesebični» te kao takvi svojim primjerom i druge potiču na poštenje i čestitost, radinost i iskrenost. Ništa, naime, ne može toliko nauditi državi koliko nepoštenje i dodvorništvo, te himba i licemjerje. Zato papa Franjo veli da se «po-

litička veličina pokazuje kad se u teškim trenutcima držimo visokih načela i mislimo na dugoročno opće dobro» (*Laudato si*, br. 178.).

3. Istina, parlamentarni izbori održavaju se u vremenu kada se suočavamo s brojnim izazovima gospodarske krize i nezaposlenosti, iseljavanja većega broja mlađih i cijelih obitelji, posebice visokoobrazovanih i onih na kojima počiva budućnost svakoga društva i države. Zabrinjava nas i demografska slika naroda koja se očituje u velikom padu nataliteta i porastu stanovništva staračke dobi. Uz to raste i broj siromašnih građana i onih koji su u dužničkom ropstvu, kao i problemi izbjegličke krize i gospodarske migracije. Unatoč svemu tomu ne smijemo dopustiti da nas zahvati ravnodušnost i napast malodušja. A posebice dojam i uvjerenje da se ništa ne može učiniti ni promjeniti.

4. Radi donošenja odgovorne i razborite odluke koga zaokružiti na ovim izborima važno je upoznati izborne programe onih koji se kandidiraju. Njihovim izborom daje se mogućnost da oni utječu na naš svakodnevni život u sljedeće četiri godine. Izborni programi pokazuju kako određena politička opcija, ako zadobije povjerenje građana, namjerava upravljati zemljom. Stoga je važno upoznati se s gospodarskim programima i mjerama koje namjeravaju provoditi na kopnu i moru kako bi se izišlo iz gospodarske krize. U tom smislu valja poduprijeti one programe i dati glas onim političarima koji ulijevaju najveće povjerenje da će ispuniti obećanja otvaranja novih radnih mesta, zaustaviti daljnje socijalno raslojavanje i osiromašenje hrvatskih građana, a osobito iseljavanje mlađih ljudi i obitelji iz Hrvatske. Kao vjernici dat ćemo povjerenje onima koji se zauzimaju za zaštitu braka kao zajednice muškarca i žene, koji promiču kulturu života dugoročnom pronatalitetnom politikom, štite i promiču dostojanstvo žene, kao i zaštitu siromašnih i obespravljenih, donošenjem dugoročne agrarne i pomorske politike štite mnogobrojna obi-

teljska gospodarstva i omogućuju poljoprivrednicima lakše se nositi s izazovima zahjevnoga tržišta, kao i poticanjem obrtništva i maloga poduzetništva, dajući mogućnost svima koji svojim znanjem, radom i sredstvima mogu pridonijeti gospodarskom oporavku Hrvatske.

Isto tako važno je procijeniti namjeravaju li pojedine političke stranke, koalicije ili nezavisne liste provesti daljnju demokratizaciju društva i borbu protiv korupcije. Njeguju li kulturu dijaloga i pluralnosti, pravo na vjersku slobodu i slobodan izbor vjerskoga odgoja te pravo na priziv savjesti pred nepravednim građanskim zakonima koji prisiljavaju ljude da djeluju protivno vlastitim uvjerenjima u savjeti i zahtjevima moralnoga reda te naučavanja evanđelja. Nije bez značenja vidjeti kako se budući saborski zastupnici namjeravaju zauzimati za uravnotežen razvoj svih hrvatskih regija.

Kao novost ovih parlamentarnih izbora valja pozdraviti uvođenje preferencijalnoga glasa. Građanima se tako daje mogućnost izravno birati s izborne liste zastupnika za kojega su uvjereni da ima snage i sposobnosti suočiti se sa spomenutim izazovima te tražiti najprimjerenija rješenja u promicanju općega dobra. Mogućnost preferencijalnoga glasa pomak je u demokratizaciji našega društva. Neposredno izabrani zastupnik ima veću odgovornost prema biračima koji su mu poklonili svoje povjerenje.

5. Budući da je hrvatsko društvo zbog svoje kompleksne prošlosti i nedovoljno proučenih stradanja ideološki duboko podijeljeno, saborski zastupnici ne bi smjeli podelići takvim svrstavanjima. Oni moraju pružiti podršku stručnoj javnosti i omogućiti nesmetano povjesno istraživanje. Samo tako pridonijet će cjelovitoj istini o našoj prošlosti i uspostaviti kulturu dijaloga i nacionalnoga jedinstva. Posebice je važno da saborski zastupnici iznose punu istinu o Domovinskom ratu te njeguju poštovanje prema hrvatskim braniteljima i njihovim opravdanim zahtjevima. U duhu zdravoga

domoljublja i nacionalnoga identiteta očekuje se da budući saborski zastupnici sprječavaju rasprodaje nacionalnoga bogatstva te provode ekološke standarde u zaštiti mora i prirodnih bogatstava. U provedbi vanjske politike oni će štititi hrvatske nacionalne interese te u svom radu biti prepoznatljivi u međunarodnoj zajednici po svojoj europskoj orijentaciji, ali istodobno pridonijeti ostvarivanju političkih i kulturnopovijesnih prava Hrvata koji žive u drugim državama.

6. Na kraju pozivamo sve stranačke i nezavisne kandidate da u predizbornoj kampanji očuvaju osobno dostojanstvo i čast u svojim nastupima. Neka izbjegavaju neprimjerno postupanje prema političkim suparnicima te na najbolji način očituju svoju prikladnost za obnašanje odgovorne službe zastupnika u Hrvatskom saboru. Očekujemo da svojim nastupima pridonesu povratku povjerenja građana u društvene i političke institucije koje je dobrano uzdrmano. Posebice neka tragičnu sudbinu mnogih izbjeglica, koje ovih dana prolaze kroz našu domovinu, ne iskorištavaju u predizborne svrhe. Potičemo sredstva društvenoga priopćavanja neka svoje poslanje ispune s visokim standardima profesionalnosti te pruže dostačne i jasne informacije o izbornim programima i kandidatima za bu-

dući saziv Hrvatskoga sabora.

7. U duhu crkvenoga i duhovnoga poslanja pozivamo zaređene službenike Crkve da iskoriste predizbornu vrijeme za stvaranje zajedništva među ljudima na evanđeoskim temeljima te skupa s vjernicima mole za našu domovinu. Neka crkvene prostore čuvaju od bilo kakve predizborne aktivnosti, neka jasno protumače svojim vjernicima da u duhu socijalnoga nauka Crkve imaju moralnu obvezu sudjelovati u političkom životu društva. Stoga, neka pozovu vjernike da, ne odričući se svoga prava, ispune svoju dužnost te aktivno na izborima odluče o vlastitoj budućnosti i napretku društva i svoje domovine.

Sve preporučujemo zagovoru Marijinu, koju vjekovima nazivamo odvjetnicom našom, kao i zagovoru sv. Josipa, zaštitnika hrvatskoga naroda i Hrvatskoga sabora. Posebice molimo zagovor i pomoć blaženoga Alojzija Stepinca koji je svoju službu i svoj život darovao Crkvi i svomu narodu. Uz njihovu pomoć pozivamo sve neka odgovorno i savjesno pristupe parlamentarnim izborima pa izaberu «valjane, pouzdane i nesebične predstojnike» koji će nas zastupati sljedeće četiri godine.

Zagreb, 19. listopada 2015.

Vaši biskupi

IZJAVA BISKUPA HBK U VEZI S PROCESOM KANONIZACIJE BL. ALOJZIJA STEPINCA

U vezi s procesom kanonizacije blaženoga Alojzija Stepinca biskupi HBK svjesni su stanovite uznenirenosti u narodu, a i sami se suočavaju s brojnim pitanjima vjernika, što ponajprije pokazuje kolika je važnost Blaženika za naš narod i kolika je privrženost vjernika.

U gesti pape Franje, koji je predložio osnivanje radne skupine stručnjaka Katoličke Crkve i Srpske pravoslavne Crkve

čitamo priliku da se istina o blaženome Alojziju čuje jasnije i na najvišoj razini. Nedvojbeno je da će taj rad u okrilju Svetе Stolice imati odjeka u cijelome svijetu.

Radosni smo da je u više navrata naglašeno i potvrđeno da Sveti Otac nema nikakvih dvojbji glede svetosti kardinala Stepinca te da je proces kanonizacije priveden završetku. S tim raspoloženjem Hrvatska biskupska konferencija na raspolaganju je

papi Franji i Svetoj Stolici u svemu što će biti potrebno da bi se Srpskoj pravoslavnoj Crkvi objasnila pojedina pitanja glede života i djelovanja nadbiskupa Stepinca.

Nakon ranijih opetovanih pokušaja i konkretnih nastojanja Katoličke Crkve u Hrvatskoj da se u znanstvenim raspravama i u razgovorima sa Srpskom pravoslavnom Crkvom dođe do razjašnjavanja prijepora, sada je to uistinu prilika da se konačno spriječe novi napadi i podmetanja u odnosu na svjetli lik Blaženika.

Biskupi znaju da blaženoga Alojzija ne treba posebno braniti, jer to čini njegova svetost života, ali je na nama učiniti sve da ta činjenica zasja jače te da se uklone sve poteškoće koje opterećuju odnose među Crkvama i narodima.

Zato inicijativu Svetoga Oca vidimo kao istinsku mogućnost da, uz pomoć Svetе Stolice, i u Hrvatskoj i u svijetu bude još vidljivija istina o našem Blaženiku, a on sam dragocjenost koja ima značenje i šire od okvira Katoličke Crkve.

Pozivamo vjernike da čuvaju evanđeoski mir, da daljnje procese prate svojom molitvom i pouzdanjem u Gospodina. Znamo da Božja providnost vodi i ova događanja, a mi se jačamo u jedinstvu Crkve, u vjernosti znajući da zagovor blaženoga Alojzija neće izostati. I dalje nosimo vrijednosti njegova svjedočanstva. On je podnio mučeništvo zbog vjernosti Crkvi, Svetomu Ocu, u zalaganju za svakoga čovjeka, u ljubavi prema svome hrvatskom narodu.

Zagreb, 12. studenoga 2015.

Biskupi HBK

ODLUKA HBK O SPOMENU SV. JOSIPA U EUHARISTIJSKIM MOLITVAMA

Br. 451/2015.

Biskupski Hrvatske biskupske konferencije na svome 51. redovitome plenarnom zasjedanju, održanom u Zagrebu od 10. do 12. studenoga 2015., a u skladu s otpisom Kongregacije za bogoštovlje i disciplinu sakramenata br. 154/15. od 12. kolovoza 2015., donijeli su

ODLUKU

da se prihvaćeni i potvrđeni hrvatski tekst spomena svetoga Josipa, zaručnika blažene Djevice Marije, u Drugoj, Trećoj i Četvrtoj euharistijskoj molitvi započne primjenjivati od Prve nedjelje došašća, 29. studenoga 2015. godine u svim slavljima euharistije, prema sljedećim obrascima:

u Drugoj euharistijskoj molitvi:

«Molimo te, smiluj se svima nama,
da zavrijedimo biti sudionici vječnoga života
s blaženom Bogorodicom Djemicom Marijom,
s blaženim Josipom, njezinim zaručnikom,
s blaženim apostolima i svima svetima ... »

u Trećoj euharistijskoj molitvi:

«Učinio nas Duh Sveti vječnim darom za tebe

da zadobijemo baštinu s tvojim odabranicima:
s blaženom Djesticom Bogorodicom Marijom,
s blaženim Josipom, njezinim zaručnikom,
s blaženim apostolima tvojim i slavnim mučenicima ...»

u Četvrtoj euharistijskoj molitvi:

»Oče blagi, daj svima nama, djeci svojoj,
da s blaženom Djesticom Bogorodicom Marijom,
s blaženim Josipom, njezinim zaručnikom,
s tvojim apostolima i svetima ... «.

U Zagrebu, na spomendan sv. Nikole Tavelića, prezbitera i mučenika, 14. studenoga 2015.

† Želimir Puljić
nadbiskup zadarski,
predsjednik Hrvatske biskupske konferencije

Mons. Enco Rodinis,
generalni tajnik HBK

IZJAVA KOMISIJE HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE

JUSTITIA ET PAX

O VAŽNOSTI MEĐUNARODNE ZAŠTITE IZBJEGLICA I KRŠĆANSKOJ SOLIDARNOSTI U NJIHOVOM ZBRINJAVANJU

1. Posljednjih mjeseci svjedoci smo kretanja velikog broja izbjeglica s područja Bliskoga istoka, posebno iz ratom i nemirima zahvaćenih Sirije, Iraka i Afganistana. Dio njih, kroz tzv. europsku jugoistočnu rutu, ovih je dana stigao i dalje pristiže i u Republiku Hrvatsku. Stanje u Republici Hrvatskoj, osobito na državnim granicama i mjestima uz granicu, ocjenjujemo ozbiljnim, a sasvim je izvjesno da će, zbog razmjera izbjegličke krize kao i zbog odnosa nekih susjednih država prema ovome problemu, u razmjerno kratkome vremenu i naša zemlja biti u još većoj mjeri izravno pogodena ovom humanitarnom krizom.

Nažalost, strateška promišljanja o stvarnim uzrocima i načinima rješavanja ove krize dosad su uglavnom izostala, kako

na državnoj tako i na europskoj i međunarodnoj razini, premda je prihvat i briga za izbjeglice u prvome redu odgovornost država i Vlada, odnosno mjerodavnih državnih tijela. Kao i svaki puta dosad, izražavamo spremnost da i u ovoj humanitarnoj krizi, koja se s izbjegličkim valom počela prelijevati preko hrvatskih granica, zajedno s nadležnim državnim tijelima, drugim Crkvama i vjerskim zajednicama te domaćim i međunarodnim humanitarnim organizacijama, pomognemo unesrećenim ljudima koji su bez mogućnosti izbora morali napustiti svoj dom i domovinu u potrazi za sigurnošću i zaštitom.

2. Pomoći i zaštita osoba s izbjegličkim statusom nije samo iskaz dobre volje država, već i njihova pozitivna međunarodna obveza sukladno Konvenciji o pravnom po-

ložaju izbjeglica iz 1951. godine (i Protokolu iz 1967. godine). Prema tom međunarodnom ugovoru, izbjeglicom se ima smatrati svaka osoba koja se nalazi izvan zemlje koje je državljanin, zbog opravdanog straha od progona zbog rase, vjeroispovijesti, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili zbog političkog uvjerenja i nemoguće joj je da se koristi, ili se zbog straha ne želi koristiti, zaštitom zemlje iz koje dolazi.

Pomoć i zaštita koju države moraju osigurati izbjeglicama ne ograničava se tek na nužni smještaj već mora obuhvatiti svu potrebnu zdravstvenu, psihološku, pravnu i inu pomoć. S obzirom da, zbog nestabilnosti područja iz kojeg dolaze, za većinu izbjeglica nije moguć njihov dragovoljni povratak u države podrijetla, nužno je razraditi modele njihove lokalne integracije ili preseљenja u treće države. Pritom je potrebno posebno voditi računa o potrebama spajanja obitelji.

3. U tom vidu neprihvatljive su politike i prakse koje su u suprotnosti s načelima kršćanske solidarnosti, strogim normama međunarodnog prava i duhom otvaranja granica i zблиžavanja ljudi u Europi bez granica. To se u prvom redu odnosi na zabranu protjerivanja izbjeglica i njihovog vraćanja u države iz kojih su izbjegle i u kojima prijeti opasnost njihovom životu i slobodama (načelo *non-refoulement*), kao i tzv. kolektivna protjerivanja stranaca (*collective expulsions of aliens*).

Ocenjujemo neprimjerenim i prakse potpunog zatvaranja granica te afirmaciju koncepcija strogog kažnjavanja izbjeglica zbog nedopuštenih prelazaka preko državnih granica. Smatramo kako takve mjere, osim što nisu i neće biti učinkovite u smislu smanjenja priljeva izbjeglica prema Europi, nisu niti pravedne jer se usmjeravaju na kažnjavanje nedužnih, a potiču i djelovanje organiziranog kriminaliteta koji se pod takvim uvjetima u većoj mjeri uključuje u krijumčarenje osoba, na što ukazuje i papa

Franjo u enciklici *Hvaljen budi (Laudato si, 197)*, a što dovodi do patnje i strašnih tragedija pa i pogibije izbjeglica, čemu smo nažalost svjedoci posljednjih mjeseci i godina.

4. Države, dakako, imaju pravo na zaštitu svojih granica, kao i dužnost zajamčiti sigurnost i poštivanje prava svim osobama koje se nalaze na području pod njihovom jurisdikcijom. Međutim, to ne smije doći u koliziju s pozitivnim obvezama pomoći i zaštite osobama s izbjegličkim statusom.

S obzirom da izbjeglice kao posebno osjetljiva kategorija ljudi (zbog nepoznavanja jezika, lokalnih običaja i kulture, neimaštine i financijske nužde i sl.) lako mogu postati žrtvama trgovanja ljudima radi iskoristavanja (za prisilni rad, prosjačenje, prostituticiju i sl.), potrebno je poboljšati sustav identifikacije kada je riječ o izbjeglicama koje prelaze državnu granicu, tražiteljima azila ili azilantima i osobama kojima je zajamčena supsidijarna zaštita. Propusti i manjkavosti sustava u tom smislu neće znati samo povredu pozitivne obveze države na zaštitu od ropstva već i nijekanje temeljnih postulata humanosti i kršćanskog čovjekoljublja koji osuđuju svako podjarmljivanje i porobljavanje čovjeka.

5. Na ratovima i nemirima ugroženim i opustošenim područjima Bliskog istoka stradali su i još uvijek stradavaju milijuni ljudi, među kojima je i veliki broj pripadnika nacionalnih i vjerskih manjina. Među njima je i veliki broj kršćana koji su izloženi ubijanjima i masovnim progonima. Podjećamo na trajnu opredijeljenost Katoličke Crkve i Svetog Oca za uspostavu pravde i mira kao i na zaštitu kršćana te očuvanje kršćanskih civilizacijskih vrijednosti, kako na području Bliskog istoka koje se s pravom smatra 'kolijevkom kršćanstva', tako i na područjima u koja su naša braća i sestre izbjegli. No, uvjetovanje pomoći i pružanja zaštite izbjeglicama na temelju njihove vjerske pripadnosti bilo bi u suprotnosti ne samo s načelom nediskriminacije izbjeglica

po međunarodnom pravu, već i s temeljnim postulatima kršćanstva.

6. Kad je u pitanju pružanje pomoći ljudima u potrebi, Sвето писмо не ostavlja prostor za različita tumačenja: «Ako se stranac nastani u vašoj zemlji, nemojte ga ugnjetavati. Stranac koji s vama boravi neka vam bude kao sunarodnjak; ljubi ga kao sebe samoga. Ta i vi ste bili stranci u zemlji egipatskoj. Ja sam Gospodin Bog vaš.» (Lev 19, 33-34). I sam Isus Krist nedvosmisleno nas je poučio kad je na pitanje: «Gospodine, kada te to vidjesmo gladna i nahranisno te; ili žedna i napojisno te? Kada te vidjesmo kao stranca i primisno; ili gola i zaognusno te? Kada te vidjesmo bolesna ili u tamnici i dođosmo k tebi?», odgovorio: «Zaista, kažem vam, što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste!» (Usp. Mt 25, 37-40).

U tome duhu, kao i u duhu višekratnih javnih poziva Svetoga Oca i nedavnoga Apela vjerskih predstavnika u Republici

Hrvatskoj za pomoć izbjeglicama, i mi pozivamo i vjernike i druge ljude dobre volje da, u okviru svojih mogućnosti, riječju i djelom, pruže pomoć izbjeglicama i institucijama koje za njih skrbe. Istodobno potičemo i međunarodnu zajednicu da učini sve što je u njenoj moći kako bi se u ratom opustošenim krajevima Azije i Afrike, ali i drugdje u svijetu, uspostavio pravedan mir i poboljšali životni uvjeti te tako uklonili uzroci izbjegličke krize. Apeliramo i na vodstvo Europske unije i europskih zemalja da u humanitarnoj krizi kojoj smo svjedoci pokažu toliko potrebnu djelotvornu solidarnost kako s izbjeglicama, tako i sa zemljama koje podnose teret aktualne izbjegličke krize.

U Zagrebu, 18. rujna 2015.

*mons. Vjekoslav Huzjak,
biskup bjelovarsko-križevački,
predsjednik Komisije HBK
Justitia et pax*

PORUKA BISKUPA IVICE PETANJKA POMORCIMA I RIBARIMA

Čovjek koji prijateljuje s Bogom, prijatelj je svima.

Dragi pomorci i ribari!

O blagdanu sv. Nikole, vašega zaštitnika, upućujem vam srdačne čestitke i pozdrave isprepletene s dobrim željama za vaš život i rad. Ovu vam poruku upućujem prvi put budući da su mi hrvatski biskupi povjerili pastoralnu brigu i skrb za pomorce, ribare i turiste.

Nadam se da će u svojim budućim obraćanjima moći biti konkretniji kad se budem kroz susrete upoznao s vama, vašim životnim brigama, tjeskobama, ali i vašom radošću i nadom.

Drago mi je da je upravo blagdan sv. Nikole, zaštitnika pomoraca, ribara i putnika, prigoda da vam se obratim. Svečev

blagdan okupit će po našim crkvama i zavjetnim kapelama njemu u čast živu Crkvu: obitelji pomoraca, ribara, one čiji su najmiliji na putovanjima, i sve 'ljude od mora'. Mislima i molitvom duhovno ćemo biti povezani i sa svim našim pomorcima širom svijeta. Dapače, u svojim molitvama spomenimo se kako naših pomoraca koji su izgubili svoj život zarađujući za svoje obitelji i tražeći bolje uvjete života, tako i svih onih koji u nama bliskom Sredozemlju s istom čežnjom poduzimaju nesigurna putovanja tražeći svoj put slobode i blagostanja. Imao sam prilike čuti svjedočanstvo jednog našeg mladog pomorca čiji se brod našao u blizini slične tragedije. Taj je mladić, sa svojom posadom, hrabro i požrtvovno pritekao u

pomoć spašavajući unesrećene. U takvom obliku humanosti stoji i svjedočanstvo posade našeg broda «Andrija Mohorovičić» čiji je zadatak bio traženje i pomaganje osobama koji su doživjeli slične tragedije. Zasigurno su mnogi od vas imali ovakva ili slična iskustva. Hvala vam na vašem čovjekoljublju. Ponosni smo na vas jer ste poput sv. Nikole, vašeg nebeskog zaštitnika, prepoznali čovjeka u potrebama i niste pred njima zatvorili svoje srce.

Sveti Nikola živio je davno, u ranim kršćanskim vremenima, ali njegov spomen živi i danas jer se ne mogu zaboraviti njegova dobra djela koja je učinio bilo djeci, bilo mladima, bilo pomorcima. Dobrog čovjeka svi žele imati za prijatelja.

Zato su ga i pomorci izabrali za svoga zaštitnika da ih prati. Čovjek koji prijateljuje s Bogom, prijatelj je svima.

Osobno mislim, dragi pomorci i ribari, da bi trebalo sveca zaštitnika štovati kao prijatelja. Njemu se moliti i obraćati kao prijatelju na kojega se možete osloniti. Evo jednostavnoga primjera: svaki od vas, kad kreće na put, neka se ovako obrati svecu: «Čuj, sveti Nikola, ja idem na put, a ti se pobrini da mi žena i djeca i roditelji za to vrijeme budu živi i zdravi. Mene čuvaj na putu i daj da ih uskoro mogu opet sretno zagrliti.» To su jednostavne riječi koje bismo uputili svome prijatelju kad bismo mu nekoga svoga povjerili na brigu. Zašto ne bismo tako štovali svece?

Sveci su bili ljudi kao i mi, ali živjeli su tako da njihova vjera ne bude i ne ostane samo u formulama i vjerskim istinama. Oni su svojoj vjeri dali jasan izričaj služeći Bogu u svojoj braći i sestrnama. Upravo tako i svatko od nas u svome zvanju može ostvariti goruću želju pape Franje zbog koje je

odlučio započeti ovu izvanrednu Godinu milosrđa: da naslijedujući Krista, koji se proslavio u životima svetaca, činimo tjelesna djela milosrđa: gladna nahraniti, žedna napojiti, gola zaodjenuti, stranca primiti, bolesna dvoriti, utamničena pohoditi i mrtva pokopati; te duhovna djela milosrđa: dvoumna savjetovati, neuka poučiti, grješnika pokarati, žalosna i nevoljna utješiti, uvrjedu oprostiti, nepravdu strpljivo podnosići i za žive i mrtve Boga moliti. Nositi riječ i gestu utjehe siromašnima, proglašiti oslobođenje onima koji su bačeni u okove novih ropstava suvremenoga društva, vratiti vid onima koji više ne vide jer su prignuti nad same sebe i gledaju samo sebe te vratiti dostojanstvo onima kojima je ono oduzeto. To je srž Isusove propovijedi i poslanja koje je svaki kršćanin svojim svjedočenjem pozvan svjedočiti.

U svetom Nikoli vidimo vjeru u djelima. Neka nama svima, a posebno vama koji se utječete njegovu zagovoru, sv. Nikola bude prijatelj i potpora da svojim svjedočkim kršćanskim životom i radom na moru proslavite Gospodina Milosrdnog Boga.

Čestitam vam ovaj dan i želim vam sretnu plovidbu te blagoslivljem svaki vaš dan i čas na morima. Želim vam još sretniji povratak u domaću luku među vaše obitelji. Neka sve vas i vaše najmilije na tome putovanju prati nebeska zaštita Trojedinoga Milosrdnoga Boga i moćni zagovor njegova miljenika sv. Nikole.

U Krku, na svetkovinu Krista Kralja,
22. studenoga 2015.

+ Ivica Petanjak,
biskup krčki,
predsjednik Odbora HBK za pomorce

**PRIOPĆENJE S 51. PLENARNOGA ZASJEDANJA
HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE**
– ZAGREB, 10. – 12. STUDENOGLA 2015. –

Plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije, 51. po redu, održano je pod predsjedanjem predsjednika HBK zadrskog nadbiskupa mons. Želimira Puljića u Zagrebu od 10. do 12. studenoga 2015. Na zasjedanju su uz članove HBK-a sudjelovali apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj, nadbiskup Alessandro D'Errico, izaslanik BK BiH pomoći banjalučki biskup mons. Marko Semren te gosti subotički biskup mons. Ivan Penzeš i srijemska biskup mons. Đuro Gašparović.

Pozdravljujući na početku nazočne, predsjednik HBK osvrnuo se na neke događaje koji su se dogodili od prošlog redovitog plenarnog zasjedanja te izdvojio neke teme o kojima će se na zasjedanju razgovarati. Posebno je istaknuo redovitu opću Biskupsku sinodu o «pozivu i poslanju obitelji u Crkvi i u suvremenom svijetu» za koju je papa Franjo rekao kako je to «bio milosni događaj» za Crkvu. Osvrnuvši se na netom održane parlamentarne izbore, nadbiskup Puljić je rekao kako su pokazali uobičajene prednosti i nedostatke, ustvrdivši kako se čini da nam društvo ipak napreduje u usvajanju pravila demokracije. Poželio je onima koje su birači izabrali puno snage, mudrosti i sloge u obnašanju časnog posla u Parlamentu i u Vladi RH.

Biskup Antun Škvorčević kao izaslanik HBK na redovitoj općoj Sinodi o obitelji koja je održana u Rimu, upoznao je biskupe s tijekom Sinode, završnim dokumentom kao i ozračjem koje je vladalo među brojnim sudionicima iz cijelog svijeta. Naglasio je kako je protekla u bratskom i mirnom ozračju umnogome različitom od onoga kakvo se u medijima željelo predstaviti. Upozorio je kako završni dokument Sinode sadrži vrijedne poticaje koje bi valjalo pretočiti i u našu pastoralnu praksu. U tome smislu istaknuo je važnost usklađivanja

dosadašnjeg programa tečajeva priprave za brak s potrebama koje očituju suvremeni problemi braka i obitelji te pri tom potrebu poseban naglasak staviti na pitanje vjere zaručnika koji žele ući u sakramentalni brak. Uz to podsjetio je na potrebu ozbiljnijeg pastoralnog rastavljenih osoba na način kako usmjerava papa Franjo.

Na zasjedanju su biskupi zajednički razmotrili pojedine dijelove proslave Godine milosrda koju će Papa svečano otvoriti 8. prosinca 2015. Papa je odredio da se treće nedjelje došaće u svakoj mjesnoj Crkvi otvore Vrata milosrda. Posebno je istaknuta važnost Papinih smjernica za proslavu jubileja u vjerničkim zajednicama u kojima Papa potiče na hodočašća, djela tjelesnog i duhovnog milosrda, župne duhovne obnove (misije), marijansku pobožnost, vrjednovanje slušanja Božje riječi i šutnje. Od sakramenata će u godini jubileja u središtu biti sakrament pomirenja.

U vezi s procesom kanonizacije blaženoga Alojzija Stepinca, biskupi HBK uputili su posebnu izjavu svjesni stanovite uz nemirenosti u narodu kao i brojnih pitanja vjernika s kojima se susreću. Biskupi su posebno istaknuli kako u gesti pape Franje, koji je predložio osnivanje radne skupine stručnjaka Katoličke Crkve i Srpske pravoslavne Crkve, čitaju priliku da se istina o blaženome Alojziju čuje jasnije i na najvišoj razini, zaključujući kako će taj rad u okrilju Svetе Stolice nedvojbeno imati odjeka u cijelome svijetu. Ujedno su izrazili i radost da je u više navrata naglašeno i potvrđeno da Sveti Otac nema nikakvih dvojba glede svetosti kardinala Stepinca te da je proces kanonizacije priveden završetku. S tim raspoloženjem, ističu biskupi, Hrvatska biskupska konferencija na raspolaganju je papi Franji i Svetoj Stolici u svemu što će biti potrebno da bi se Srpskoj pravoslavnoj Crkvi objasnila pojedina pitanja glede živo-

ta i djelovanja nadbiskupa Stepinca. U toj inicijativi Svetoga Oca biskupi vide istinsku mogućnost da, uz pomoć Svete Stolice, i u Hrvatskoj i u svijetu bude još vidljivija istina o blaženome Stepincu, a on sam dragocjenost koja ima značenje i šire od okvira Katoličke Crkve.

U svojoj brzi za što boljom organizacijom katoličkih osnovnih i srednjih škola biskupi su na ovom zasjedanju posebnu pozornost posvetili raspravi o ujednačavanju Statuta katoličkih škola kao i o trajnoj formaciji djelatnika u tim školama. Nacrt oglednog Statuta upućen je na daljnju doradu.

Biskupi su razmotrili i odobrili prijevod Papinih motuproprija *Mitis Iudex Dominus Iesus* i *Mitis et misericors Iesus* o reformi kanonskog postupka koji se odnosi na parnice za proglašenje ništavosti ženidbe i to ponajviše one dijelove koji se odnose na službu dijecezanskog biskupa u mjesnoj Crkvi i crkvenoj pokrajini. U raspravi je naglašeno kako je u Crkvi u Hrvatskoj uspostavljena zadovoljavajuća mreža crkvenih sudova koji u parnicama proglašenja ništavosti ženidbe sude u sudskom vijeću, a što bi i nadalje trebala biti redovita praksa.

Članovi HBK posebnu su pozornost posvetili djelovanju Hrvatskoga Caritasa u rješavanju izbjegličke krize koja je u Hrvatskoj započela sredinom rujna i traje sve do danas, bez jasnih naznaka koliko bi dugo mogla potrajati. Hrvatski Caritas se od prvog dana krize aktivno uključio snažnim angažmanom kroz slanje pomoći u hrani, higijenskim potrepštinama i drugim materijalnim dobrima kao i organiziranjem volontera. Na samom početku upućen je i apel za pomoć putem Međunarodnog Caritasa (Caritas Internationalis) na koji su odgovorili Caritasi iz raznih dijelova svijeta.

Na zasjedanju su članovi HBK odobrili obnovljeno izdanje *Programa katoličkog vjerskog odgoja djece rane i predškolske dobi*.

Raspravljalо se i o nacrtu Pravilnika HBK koji je posлан на daljnju doradu.

Biskupi su odlučivali o mandatima u pojedinim tijelima HBK-a. Nakon isteka mandata zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić ponovno je izabran za potpredsjednika HBK. Izabrani su novi članovi Stalnoga vijeća HBK: đakovačko osječki nadbiskup Đuro Hranić i porečko pulski biskup Dražen Kutleša. Biskupi su izrazili zahvalnost dosadašnjem dugogodišnjem predsjedniku Vijeća HBK za život i obitelj biskupu Valteru Županu na predanom radu i služenju te je za novog predsjednika toga Vijeća izabran dubrovački biskup Mate Uzinić.

Za novoga predsjednika Biskupske komisije HBK za odnose s državom izabran je porečko pulski biskup Dražen Kutleša nakon što je istekao mandat dosadašnjem predsjedniku te Komisije zagrebačkom nadbiskupu kardinalu Josipu Bozaniću.

Produženi su mandati predsjedniku Vijeća HBK za katehizaciju i novu evangelizaciju nadbiskupu Đuri Hraniću, predsjedniku Vijeća HBK za misije biskupu Slobodanu Štambuku, predsjedniku Odbora HBK za mlade biskupu Miji Gorskome i predsjedniku Odbora HBK za pastoral osoblišenih slobode biskupu Nikoli Kekiću.

Na zasjedanju su podnesena i izvješća o radu pojedinih tijela HBK-a.

Pastoralno - katehetski kolokvij za svećenike održat će se 24. i 25. veljače 2016. Za iduću godinu na jesen predviđeno je i održavanje Simpozija povodom 25 godina vjeronauka u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj. Izvanredno zasjedanje HBK održat će se 25. siječnja 2016. Iduće proljetno zasjedanje HBK-a održat će se od 5. do 7. travnja 2016., a jesensko od 11. do 13. listopada 2016. Redoviti godišnji susret članova HBK s redovničkim provincijalima, članovima Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica, koji imaju sjedište na području HBK održat će se 7. lipnja 2016.

Tajništvo HBK

ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA

Broj: 765/2015.

Krk, 3. prosinca 2015.

SLAVLJA I DOGAĐAJI NA POČETKU GODINE MILOSRĐA – OBAVIJEST I POZIV NA SUDJELOVANJE.

Poštovani!

Kako je najavljeni, na svetkovinu Bezgrešnog začeća, 8. prosinca o.g., papa Franjo otvoriti će izvanredni jubilej Godine milosrđa otvaranjem Svetih vrata u bazilici sv. Petra u Vatikanu. Nakon ovog čina uslijedit će na treću nedjelju došašća, 13. prosinca o.g. otvaranje Svetih vrata Lateranske bazilike te potom i u drugim papinskim bazilikama: Svetе Mariјe Velike i bazilike svetog Pavla izvan zidina. Sveti Otac papa Franjo je pritom odredio da se u svim partikularnim Crkvama i svetištima prigodom Svete godine otvore ista takva Vrata milosrđa, tako da se jubilej može slaviti i na lokalnoj razini «kao znak zajedništva cijele Crkve».

Da bi se vjernici naših zajednica što bolje upoznali sa Godinom milosrđa, otisnuti su prigodni materijali za sve naše župe, koji će vam biti poslati do III. nedjelje došašća. Ta pomoćna sredstva nisu samo važna za otvaranje Godine milosrđa, već mogu poslužiti i u kasnijem pastoralu u okviru jubilejske godine.

Naša biskupija se dakako želi aktivno uključiti u sva ta događanja kako na planu opće Crkve tako i u zajedništvu s ostalim partikularnim Crkvama. Stoga Vam, po nalogu našega oca Biskupa mons. Ivice Petanjka, ovime dostavljamo raspored pastoralnih događanja na početku ove Godine milosrđa, kako slijedi:

I. U nedjelju, 13. prosinca o.g., na treću nedjelju došašća, otvoriti će se Sveti vrata za sva tri naša pastoralna područja:

- Dekanati otoka Krka: Katedrala u Krku (okupljanje na Trgu Kamplin) – u 16 sati – predslavi i Sveta vrata otvara o. Biskup mons. Ivica Petanjak;
- Creski i Malološinjski dekanati: Ex-katedrala u Osoru – u 15.30 sati – predslavi i Sveta vrata otvara mons. Valter Župan, biskup u miru;
- Dekanat Rab (uključujući Novalju i Lun): Ex-katedrala u Rabu – u 16.30 sati – predslavi i Sveta vrata otvara mons. Slavko Zec, generalni vikar.

Na Svetkovinu Svetе Mariјe Bogorodice, u petak 1. siječnja 2016. o. Biskup otvoriti će Sveti vrata u biskupijskom svetištu Majke Božje Goričke koje ove godine obilježava 600. obljetnicu postojanja, o čemu ćemo naknadno obavijestiti.

Mole se i potiču župnici i ostali predvoditelji liturgijskih slavlja da u nedjelju, 6. prosinca o.g. o ovome na sv. misama ne samo obavijeste vjernike nego i da ih potaknu na sudjelovanje u ovim jedinstvenim i važnim događajima otvaranja Svetih vrata i otvaranja Godine milosrđa na njihovom pastoralnom području. Stoga se preporučuje da bi se u nedjelju 13. prosinca o.g. prednost dala ovim slavljkima, pa i na način da se zbog toga iznimno ne bi održale nedjeljne večernje sv. mise gdje se one prakticiraju.

Te će se nedjelje naime na svim navedenim mjestima nakon prigodne procesije i otvaranja Svetih vrata slaviti i sveta

misa, prema obredniku predviđenom za to liturgijsko slavlje.

Također ovime prenosimo odredbu našeg o. Biskupa da se te nedjelje, 13. prosinca o.g., u cijeloj našoj biskupiji, pola sata prije početka slavlja na pojedinom pastoralnom području, oglase zvona koja će na taj način najaviti otvaranje jubilejske Godine milosrđa.

II. Sljedećeg dana, u ponedjeljak, 14. prosinca o.g. obilježava se *godišnji spomen smrti sluge Božjega biskupa Antuna Mahnića*. Svečano misno slavlje u krčkoj katedrali s početkom u 18.00 sati predvodit će u toj osobitoj prigodi mons. dr. Jurij Bizjak, biskup koparski. Molimo stoga i potičemo župnike i druge predvoditelje liturgijskih slavlja, posebno one na otoku Krku, da i o ovom važnom događaju u nedjelju, 13. prosinca o.g. obavijeste vjernike i potaknu ih da sutradan sudjeluju u tom slavlju. Pozivaju se dakako i svi svećenici koji su u mogućnosti da dođu u kon-

celebraciju i podijele radost zajedništva toga dana. Očekujemo da će nam se ove godine pridružiti i bogoslovi iz Bogoslovnog sjemeništa «Ivan Pavao II.» u Rijeci zajedno sa svojim poglavarima.

III. U četvrtak, 17. prosinca o.g. upriličit će se, prema već ustaljenoj praksi, **Božićno čestitanje** i prigodni božićni prijem u Biskupskom dvoru s početkom u 12.00 sati. Svi su naši svećenici, redovnici i redovnice, kojima je toga dana moguće biti u Krku, uz osobe iz građanskog života, dobrodošli na ovo predblagdansko zajedništvo i okupljanje oko našeg o. Biskupa!

Obznanjujući Vam ove važne događaje i datume, koristim prigodu da Vam u ime o. Biskupa i u svoje osobno zaželim blagoslovljene dane Došašća i uputim srdačne pozdrave u Gospodinu,

GENERALNI VIKAR:
Mons. Slavko Zec

Broj: 771/2015.

Krk, 14. prosinca 2015.

BOŽIĆNI SUSRET BOGOSLOVA S BISKUPOM

Uobičajeni božićni susret bogoslova s biskupom bit će 23. prosinca 2015. godine. Susret će započeti u 16.30 sati pjevanom večernjom u biskupskoj kapeli. Nakon toga, biskup će se u salonu Biskupskog dvora sastati sa svim bogoslovima. Bude li to netko od njih zaželio, susrest će se i pojedinačno.

Zajednička večera bit će u 18.30 sati.

Mole se bogoslovi da svakako sudjeluju na susretu.

BISKUP:
✠ Ivica, v. r.

GODIŠNJE KLANJANJE PRESVETOM

Niže se donosi raspored godišnjeg svečanog klanjanja za pojedine župe prema danima koje su same župe izabrale.

Oni župnici koji ekskuriraju, te zbog veoma malog broja vjernika nisu u mogućnosti održati takvo svečano klanjanje, neka održavaju barem jedan sat klanjanja u tim župama, ako mogu, i u više navrata.

Banjol	zadnja nedjelja listopada
Barbat	II. vazmena nedjelja
Baška	misijska nedjelja
Bašć. Draga	I. nedjelja svibnja
Belej	I. nedjelja svibnja
Beli	V. korizmena nedjelja
Cres .	Maslinska nedjelja, Veliki Ponedjeljak
Ćunski	Tijelovo
Dobrinj	zadnja nedjelja travnja
Dragozetići	Maslinska nedjelja
Dubašnica.....	IV. korizmena nedjelja
Garica	I. nedjelja listopada
Kampor.....	Bijela nedjelja
Kornić	Krist Kralj
Kras	zadnja nedjelja lipnja
Krk ..	Maslinska nedjelja, Veliki Ponedjeljak
Linardići	IV. nedjelja listopada
Lopar	III. nedjelja listopada
Lubenice.....	zadnja nedjelja rujna

Lun	III. nedjelja lipnja
Mali Lošinj.....	Cvjetnica, Vel. Ponedjeljak
Martinšćica.....	III. vazmena nedjelja
Mundanije	Krist Kralj
Nerezine	Maslinska nedjelja
Novalja.....	II. nedjelja došašća
Njivice	Misijska nedjelja
Omišalj	Krist Kralj
Orlec	Tijelovo
Osor	III. nedjelja rujna
Polje	Krist Kralj
Poljica	I. nedjelja studenog
Punat	Misijska nedjelja
Punta Križa.....	Tijelovo
Rab	II. nedjelja listopada
Supetarska Draga	III. nedjelja svibnja
Susak	Tijelovo
Sv. Vid	I. nedjelja listopada
Ustrine	I nedjelja listopada
Valun	zadnja nedjelja travnja
Veli Lošinj.... .	Cvjetnica, Veliki Ponedjeljak
Vrbnik	I nedjelja studenog
Vrh	zadnja nedjelja listopada

BISKUP:

✠ Ivica, v. r.

Broj: 773/2015.

Krk, 14. prosinca 2015.

MISE «PRO FAMILIA ET IUVENTUTE»

Donosimo kalendar slavljenja sv. misa u 2016. godini koji se odnosi na molitveno djelo: «Pro familia et iuentute». U to su djelo uključeni naši dijecezanski svećenici i samostani redovnika na području naše bis-

kupije. Neka svatko unese u svoju knjigu misnih intencija ovu nakanu na određeni dan, a župnici neka prethodne nedjelje upozore vjernike na ovu molitvenu nakanu i pozovu ih na sudjelovanje.

I. RASPORED SVETIH MISA NA SUBOTE

Siječanj

- 02. Badurina Andelko i Zubović Robert
- 09. Bandera Josip i Vidas Josip
- 16. Barbiš Anton i oo. Trećoreci Krk
- 23. Barbiš Marinko i oo. Franjevci Košljun
- 30. Boras Krunoslav i oo. Trećoreci Porat

Veljača

- 06. Bozanić Anton i oo. Trećoreci Glavotok
- 13. Brnić Ivan ml. i oo. Konventualci Cres
- 20. Brnić Ivan st. i oo. Franjevci Kampor
- 27. Brožić Frane i oo. Karmelićani Krk

Ožujak

- 05. Buić Ivan i oo. Trećoreci Martinšćica
- 12. Crnović Tomislav i Debelić Ivan
- 19. Dabo Bogumil i Dajčman Krešimir

Travanj

- 02. Seršić Zvonimir i Krajnović Kristijan
- 09. Dabo Boris i Guszak Milivoj
- 16. Depikolozvane Andrija i Španjić Silvio
- 23. Depikolozvane Anton i Papić Ranko
- 30. Deželić Dinko i Žuškin Denis

Svibanj

- 07. Ilijić Nikola i Markulić Franko
- 14. Ilijić Saša
- 21. Jurasić Ivan
- 28. Hendrih Marin

Lipanj

- 04. Justinić Dinko
- 11. Katunar Ivan
- 18. Katunar Ivica
- 25. Kordić Ivica

Srpanj

- 02. Kirinčić Vedran
- 09. Kordić Petar
- 23. Kosić Josip
- 30. Kosić Marijan

Kolovož

- 06. Volarić Božidar
- 13. Kučić Renato
- 20. Ljubičić Drago
- 27. Martinčić Vjekoslav

Rujan

- 03. Milovčić Ivan
- 10. Mrakovčić Božidar
- 17. Valković Anton
- 24. Paljević Luka

Listopad

- 01. Šuljić Anton
- 08. Plješa Ivan
- 15. Peranić Anton
- 22. Polonijo Matej
- 29. Rodinis Enco

Studeni

- 12. Radić Nikola
- 19. Sudac Zlatko
- 26. Tamarut Anton

Prosinac

- 03. Debelić Tomislav
- 10. Žic Mate
- 17. Šabalja Filip
- 31. Valković Jerko

II. RASPORED SVETIH MISA NA MARIJINE BLAGDANE

01.01. N. God. Sv. Bogorodica

– Mons. Valter Župan, biskup u miru

11.02. Gospa Lurdska

– Toljanić Anton

25.03. Blagovijest

– Turčić Anton

16.07. BDM od Karmela

– Turčić Ivan

05.08. Gospa Snježna

– Mrakovčić Mladen

15.08. Velika Gospa

– Mons. Ivica Petanjak, biskup

08.09. Mala Gospa

– Velčić Franjo

15.09. Gospa Žalosna

– Vitezić Franjo

07.10. BDM od sv. Krunice

– Zazinović Anton

21.11. Prikazanje BDM

– Zec Anton

08.12. Bezgrešno začeće BDM

– Zec Slavko

BISKUP:

✠ Ivica, v. r.

OVLAST OTPUŠTANJA CENZURE ZBOG POBAČAJA U GODINI MILOSRĐA (pojašnjenje)

Naš je o. Biskup u svojem Božićnom pismu potaknuo svećenike na veću raspoloživost za sakrament pomirenja u Godini milosrđa, pa je s tim u svezi naznačio i da se «po izričitoj odluci pape Franje za izvanredni Jubilej milosrđa, svim svećenicima koji imaju ovlast ispovijedanja, to jest davanja odrješenja od grijeha, ujedno u ovoj Godini milosrđa pridodaje i ovlast otpuštanja cenzure zbog pobačaja».

Kako bismo se tom ovlašću mogli pravilno koristiti na duhovnu korist pokornika i spasenje duša, ovime se daje dodatno pojašnjenje:

1. Ovdje se radi o izričitoj odluci Svetog Oca pape Franje, koju je on dao svim svećenicima u jubilarnoj Godini milosrđa, dakle za razdoblje od 8. prosinca 2015. do 20. studenoga 2016.

2. Tu je ovlast papa Franjo dao svećenicima u svom *Pismu* koje je *1. rujna 2015.* uputio predstojniku Papinskog vijeća za promicanje nove evangelizacije biskupu

mons. Rinu Fisichelliu, ovim riječima: «Božje oproštenje ne može se uskratiti onome koji se pokajao, poglavito kada pristupa sakramentu ispovijedi iskrena srca da zadobije pomirenje s Ocem. To je jedan od razloga zbog kojeg sam odlučio, suprotnim odredbama unatoč, *svim svećenicima za jubilejsku godinu podijeliti ovlast odrješenja od grijeha pobačaja* za one koji su ga počinili i skrušena srca traže oproštenje za taj grijeh. Neka se svećenici pripreme za tu veliku zadaću znajući združiti riječi iskrene dobrodošlice s razmišljanjem koje će osobi pomoći shvatiti ozbiljnost počinjenoga grijeha, te joj pokazati put istinskog obraćenja kako bi shvatila pravo i velikodušno oproštenje Oca koji sve obnavlja svojom prisutnošću.»

3. O opsegu i sadržaju te ovlasti svoje tumačenje, na upit iz jedne nuncijature, dalo je i *Papinsko vijeće za zakonske tekstove*. Prema tom odgovoru Papinskog vijeća od 24. studenog 2015., uvezvi u obzir kontekst papinskog Pisma i prethodne Papine inter-

vente, namjera pape Franje je bila da svoju odluku stavi u odnos s važećim kanonskim zakonodavstvom, to jest s kažnjivim djelom protiv ljudskog života (pobačajem) opisanim u kan. 1398 Zakonika kanonskog prava i s ovlastima koje se prema kan. 1355, § 2 traže za otpuštenje unaprijed izrečene kazne (*latae sententiae*) koja pogoda sve one koji, iz različitih razloga, upadaju u cenzuru izopćenja (ekskomunikacije).

4. Stoga nema dvojbe da je papa Franjo s izričajem «podijeliti ovlast odrješenja od grijeha pobačaja» namjeravao svećenicima podijeliti i sve ono što im je potrebno da to mogu stvarno i činiti. U konkretnom slučaju to znači da je papa Franjo svećenicima ujedno podijelio i kanonsku ovlast otpuštenja cenzure izopćenja da bi mogli valjano dijeliti sakrament ispovijedi i davati odrješenje od grijeha (usp. kan. 138 ZKP: «komu je vlast povjerena, podrazumijeva se da

mu je dano i ono bez čega se ta vlast ne bi mogla izvršiti»; kao i kann. 132, § 1; 966 ZKP: ovlast za ispovijedanje).

5. Temeljem relevantnog odgovora i tumačenja Papinskog vijeća za zakonske tekstove, slijedi zaključak da *svi svećenici, koji imaju propisanu ovlast za ispovijedanje, u Godini milosrđa imaju također i ovlast otpuštenja od cenzure zbog pobačaja.* Takva će odredba biti na snazi sve do zaključenja Godine milosrđa, to jest do 20. studenog 2016. Od tada pa do eventualno novih dijecezanskih odredbi, u našoj će biskupiji vrijediti posljednje dijecezanske odredbe donesene o tom pitanju. Vidi: «Otpuštenje cenzure zbog pobačaja», dopis br. 69/2015. od 20. siječnja 2015., u: *Službeni vjesnik Biskupije Krk*, br. 1/2015., str. 17.

GENERALNI VIKAR:
Mons. Slavko Zec

JUBILARNI POTPUNI OPROST U SVETOJ GODINI MILOSRĐA (upute i pojašnjenja)

Osim Svetih vrata, tradicionalna su jubilejska obilježja hodočašća i oprost. Iz riznice duhovnih dobara Crkve u Jubileju posebno mjesto ima oprost koji se odnosi na vremenitu kaznu.

Budući da je u Jubileju riječ o nastojanju oko svetosti i čistoće duše, na tome je putu od velike koristi dar oprosta što ga Crkva, snagom koju joj je dao Krist, pruža svima koji ispunе tražene uvjete.

Potpuni oprost vremenite kazne za grijehu može se odnositi na vlastite grijehu, ali i na duše pokojnih. Da bi se primio oprost, Crkva upozorava da je potrebno:

- ispovijediti se
- pričestiti se
- izmoliti molitve na nakanu Svetoga Oca prigodom hodočašća u jubilejsku crk-

vu; u našoj Krčkoj biskupiji to su: katedrala u Krku, ex-katedrala u Osoru, ex-katedrala u Rabu, svetište Majke Božje Goričke kraj Baške. To mogu biti molitve: *Vjerovanje, Oče naš, Zdravo Marijo* (ili drugi marijanski zazivi), *Slava Ocu*.

Oni vjernici koji zbog bolesti ili nekih drugih ozbiljnih razloga ne mogu izaći iz kuće mogu primiti potpuni oprost, ako – sjedinjeni u duhu i u mislima s vjernicima na dotičnim mjestima, naročito onda kada se putem sredstava društvenoga komuniciranja prenose liturgijska slavlja iz neke jubilejske crkve – izmole *Oče naš, Vjerovanje* ili neku drugu molitvu, prikazujući svoje trpljenje i teškoće na nakane koje su za Crkvu posebno važne u Svetoj godini milosrđa.

Ovom prigodom podsjećamo na temeljne postavke *crkvenog nauka o oprostima*:

Svaki teški grijeh ima dvostruku posljedicu: raskida naše zajedništvo s Bogom i lišava nas vječnog života. Oproštenje od vječne kazne ostvaruje se oprostom od krivnje i obnovom zajedništva s Bogom po sakramenu ispovijedi. Pored vječne kazne postoji i ona koju nazivamo vremenitom kaznom od koje se vjernik treba očistiti bilo na zemlji bilo poslije smrti u stanju nazvanom čistilištem.

Oprost je dakle otpuštenje vremenite kazne za grijeha kojih je krivnja već otpuštena po sakramenu ispovijedi.

Valja naglasiti kako ove dvije kazne nisu Božja osveta, već posljedica same naravi grijeha.

Oprost se dobiva po Crkvi koja se s nagnom vlasti «vezivanja i odrješivanja» koju je primila od Isusa Krista, zauzima za kršćanina otvarajući mu riznicu zasluga Krista i svetaca da od Oca milosrđa dobije otpuštenje vremenitih kazni za grijeha. Crkva time želi ne samo doći u pomoć kršćaninu, već ga potaknuti na djela pobožnosti, pokore i ljubavi.

Da bi netko bio u stanju dobiti oprost mora biti kršten, neizopćen i u stanju milosti nakon što je ispunio propisane uvjete za primanje oprosta, te imati iskrenu nakanu steći oprost i izvršiti naložena djela.

Oprost može biti djelomičan ili potpun.

Svaki vjernik može bilo djelomični bilo potpuni oprost dobiti za sebe ili namijeniti za pokojne.

Za primanje *potpunog oprosta* koji se može dobiti jednom u danu potrebno je:

1. Sakramentalna ispovijed – može biti i do dva tjedna prije nego se želi primiti oprost.

2. Euharistijska pričest – na dan kada se želi primiti oprost.

3. Molitva na nakanu Svetog Oca pape – Oče naš, Vjerovanje i pobožan zaziv Blaženoj Djevici Mariji, na dan kada se želi primiti oprost.

4. Izvršiti djelo naznačeno za potpuni oprost – u ovom posebnom slučaju: sudjelovati u događanjima u Godini milosrđa osobno, ili, u nemogućnosti, putem javnih sredstava priopćavanja; pohoditi jubilejske crkve i proći kroz Sveta vrata milosrđa, i tamo izmoliti propisane molitve; bolesnici, stari i osamljeni pozvani su prikazati svoje trpljenje, nemoć i samoću iz ljubavi prema Bogu, te se kod kuće ili na svojoj bolesničkoj postelji pomoliti; također se jubilarni oprost – prema odredbi pape Franje – može postići i ako se osobno, iz prve ruke, učini jedno ili više *tjelesnih djela milosrđa* (1. gladna nahraniti; 2. žedna napojiti; 3. siromašna odjenuti; 4. putnika primiti; 5. bolesna i utamničena pohoditi; 6. zarobljenike i prognanike (izbjeglice) pomagati; 7. mrtva pokopati) ili *duhovnih djela milosrđa* (1. dvoumna savjetovati; 2. neuka poučiti; 3. grješnika pokarati; 4. žalosna i nevoljna utješiti; 5. uvredu oprostiti; 6. nepravdu strpljivo podnosit; 7. za žive i mrtve Boga moliti).

5. Isključiti svaku naklonost grijehu, makar bio i lak.

Oprost je *djelomičan* ako nedostaje potpuno odricanje (5.), a ispunjeni su svi ostali uvjeti. Naravno, vrsta stečenog oprosta ostaje tajna poznata samo Bogu.

(preuzeto sa www.bitno.net, uz nadopune)

DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI**KRONIKA KRČKOG BISKUPA MONS. IVICE PETANJKA***Rujan*

18. slavio svetu misu i propovijedao na sastanku novaka Južnoslavenske franjevačke konferencije na Košljunu;
19. predvodio misno slavlje u Katedrali za članove Pokreta za život i Biskupijskog pastoralnog vijeća te moderirao sastanak BPV;
21. primio u posjet gradonačelnika Krka g. Darija Vasilića i predsjednika kluba «Otok Krk» New York g. Antona Žica;
22. sudjelovao na TPS-u u Rijeci;
23. koncelebrirao uz mons. Marina Barišića predsjednika Vijeća za duhovna zvanja prigodom susreta biskupijskih animatora za zvanja u Njivicama;
26. predvodio misno slavlje sv. Kuzme i Damjana u župi Poljica;
27. predvodio misno slavlje u čast sv. Vinka Paulskog u samostanu ss. Milosrđnica u Zagrebu;
29. predvodio misno slavlje u čast sv. Mihaela arkandela u Dubravi;
30. predvodio misno slavlje u čast zaštitnika župe sv. Jeronima u Risiku i sudjelovao u obilježavanju 100. obljetnice od dolaska službenice Božje s. Marije Krucifikse Kozulić u Risiku.

Listopad

1. u Bogosloviji u Rijeci sudjelovao na početku akademske godine;
3. sudjelovao na svečanoj akademiji prigodom 300. obljetnice župe Lopar;
4. predvodio misno slavlje u Loparu;
8. predvodio misno slavlje i propovijedao prigodom obljetnice smrti službenice Božje Marice Stanković u zagrebačkoj katedrali;
10. predvodio misno slavlje u povodu 50. obljetnice djelovanja č.ss. Franjevki u Novalji;

13. predvodio biskupijsko hodočašće Majci Božjoj Trsatskoj;
28. sudjelovao na svećeničkom plenarnom jesenskom sastanak;
 - primio u posjet članove Neokatekumenske zajednice iz Dubašnice.

Studen

1. predvodio svečanu koncelebriranu svetu misu u katedrali;
2. predvodio koncelebriranu misu na gradskom groblju u Krku povodom Dušnog dana;
3. u katedrali slavio koncelebriranu misu za pokojne biskupe i svećenike;
4. predvodio svetu misu i propovijedao o blagdanu sv. Karla Boromejskog u Karlobagu;
7. susreo se s krizmanicima, roditeljima i kumovima u župi Cres;
- slavio svetu misu za lovce otoka Cresa i Lošinja u franjevačkom samostanu u Cresu;
8. slavio svetu misu potvrde u Cresu;
- 10.- 12. sudjelovao na jesenskom zasjedaju HBK;
13. susreo se s krizmanicima, roditeljima i kumovima u župi Lun;
14. slavio svetu misu i podijelio sakrament potvrde u župi Lun;
 - susreto se s krizmanicima, roditeljima i kumovima u župi Novalja;
15. predslavio svetu misu i podijelio sakrament potvrde u župi Novalja;
18. sudjelovao na Permanentnom obrazovanju mladih svećenika u Lovranu te održao predstavio bulu *Lice Milosrđa*;
21. sudjelovao na međunarodnom znanstvenom skupu o 100. obljetnici rođenja dr. sc. fra Hadrijana Boraka u Križovljanu; slavio svetu misu i propovijedao;
22. posjetio Psihijatrijsku bolnicu Rab u Kamporu;

- poslijepodne sudjelovao na otočkom susretu redovnika i redovnica kod ss. Benediktinki u Rabu te slavio svetu misu;
- 23. na svetkovinu Krista Kralja objavio svoje pastoralno pismo pomorcima i ribarima o blagdanu sv. Nikole;
- 25. sudjelovao na sastanku biskupa Metropolije u Rijeci;
- 26. – 5. 12. boravio u pastoralnom pohodu Hrvatskoj katoličkoj misiji u Johannesburgu (Južna Afrika) i podijelio sakrament Svetе potvrde.

Prosinac

- 7. sudjelovao na proslavi Dana teologije u Rijeci;
- 10. posjetio umirovljenog svećenika vlč. Antona Barbiša;
- 13. slavio svetu misu o blagdanu sv. Lucije u Jurandvoru;
- poslijepodne otvorio Sveta vrata mislorađa u krčkoj katedrali;
- 14. primio u posjet mons. dr. sc. Jurija Bizjaka, koparskog biskupa;
- koncelebrirao u katedrali povodom 95. obljetnice smrti sluge Božjega biskupa Antuna Mahnića.

SVEĆENICI

NOVI POVJERENICI

Prema odluci krčkog biskupa mons. Ivice Petanjka izvršene su promjene u povjerenstvima Biskupije Krk kako slijedi:

Vlč. BOŽIDAR VOLARIĆ imenovan je povjerenikom za misije.

Vlč. TOMISLAV DEBELIĆ razriješuje se službe povjerenika za misije.

Vlč. RANKO PAPIĆ imenovan je povjerenikom za pastoral duhovnih zvanja.

Vlč. mr. LUKA PALJEVIĆ, dosadašnji povjerenik imenovan je pomoćnikom povjerenika za pastoral duhovnih zvanja.

Vlč. MARIN HENDRIH imenovan je povjerenikom za pastoral mladih.

Vlč. mr. SAŠA ILIJIĆ, dosadašnji povjerenik, imenovan je pomoćnikom povjerenika za pastoral mladih.

ODRŽANA SKUPŠTINA POKRETA ZA ŽIVOT

– KRK, 19. RUJNA 2015. –

Dana 19. rujna o.g. održana je redovna skupština Pokreta za život Krčke biskupije. Jutro smo započeli svetom misom koju je u krčkoj katedrali predvodio o.biskup Ivica Petanjak.

Nakon mise, u dvorani biskupije održana je skupština na kojoj je usvojen novi statut Pokreta, a prema novom Zakonu o udrugama. Od toga dana nosimo naziv «Pokret za život» (ne više «Pokret za život Krčke biskupije», jer udruga djeluje na području cijele Hrvatske), a predsjednik je kao i do sada dr. Šime Paparić. Potvrđeno je dosadašnje vodstvo Pokreta po ograncima i imenovana likvidatorica Udruge, gđa Miljenka Katunar – Zrinski. Pokret ima pet ogrankaka: Krk, Rab sa Novaljom, Cres, Lošinj i Đakovo. Predstavljen je rad svakog ogranka Pokreta u proteklom razdoblju. Za ogrankak Lošinj izvješće o radu je nazočnima na skupštini podnijela gđa Madina Hofmann Budinić. Ogranak je bio aktivan u obilježavanju Dana života, Dana bolesnika, Majčinog dana, te u obilježavanju Dana kruha u Malom Lošinju. U suradnji s ogrankom Krk u rujnu je organizirano tradicionalno hodočašće Pokreta u Svetice kraj Karlovca, na Molitveni sabor za nerodene, koji predvodi pater Marko Kornelije Glogović.

Za ogrankak Cres izvješće o radu podnio je predsjednik ogranka g. Aleks Flego. Ogranak Cres svakog ponедjeljka predmoli krunicu u crkvi i njeguju druge pobožnosti prema Majci Božjoj tijekom cijele godine, te petkom u korizmi predmole Križni put za nerodene. Svaka dva mjeseca, duhovnik Pokreta održi katehezu u Cresu. Članovi ogranka prikupljaju dobrovoljne priloge u humanitarne svrhe, a za svako treće i daljnje dijete posjećuju obitelji uz materijalni poklon i čestitku. Sudjeluju u organizaciji godišnjeg hodočašća na Molitveni sabor za nerodene u Svetice kraj Karlovca. Pretproš-

le godine organizirali su godišnju duhovnu obnovu za cijeli Pokret u franjevačkom samostanu u Cresu, a prošle godine u samostanu sestara benediktinki; predvoditelj obje duhovne obnove bio je vlč. Zvonimir Badurina Dudić. Prošle godine za Dan života organizirali su dobro posjećenu tribinu o crkvenom braku i rastavi pod vodstvom vlč. Luke Paljevića.

Izvješće za ogrankak Krk u proteklom razdoblju podnio je v.d.predsjednik ogranka, g. Anton Hrabrić. U veljači, Krčki ogrankak organizira doček svih članova za Dan života, te predlaže molitvu vjernika na misi u Krčkoj katedrali. U travnju je sudjelovao na Nacionalnom susretu obitelji na Trsatu. U svibnju o.g. organizirano je održavanje godišnje duhovne obnove za cijeli Pokret, u Puntu u samostanu sestara karmeličanski B.S.I.. U kolovozu je ogrankak Krk sudjelovao u «Projektu dobrote»; u zajedništvu sa ss. karmeličankama iz Punta i Caritasom Krčke biskupije - ugošćuje 30 mladih majki sa njihovom djecom, štićenice udruge «Betlehem» iz Svetica kraj Karlovca. Od veljače do kolovoza pojedini članovi ogranka su privatnim donacijama pomagali jednu dvanaesteročlanu obitelj u namirnicama, odjeći i obući.

Za ogrankak Rab izvješće o radu podnio je dr. Šime Paparić. U proteklom razdoblju na Rabu je organiziran predbožićni susret članova Pokreta za život, svećenika i časnih sestara otoka Raba. Obilježen je Dan života i održan oproštajni susret s o. biskupom Valterom u gradu Rabu. Nastavlja se akcija slanja čestitki roditeljima djece rođene u protekljoj godini. U svibnju su članovi ogranka Rab sudjelovali na duhovnoj obnovi u Puntu zajedno sa članovima ostalih ogrankaka Pokreta. To je ujedno bio i prvi susret s novim krčkim biskupom Ivicom Petanjkom.

Na kraju skupštine usvojen je prijedlog duhovnika vlč. Zvonimira Badurine Dudića da organiziramo predavanje za cijeli Pokret na temu «Trgovina ljudima». U završnoj riječi o. biskup Valter Župan osvrnuo se na trenutnu situaciju sa migrantskom krizom u Republici Hrvatskoj, te je dao preporuke za daljnji rad i djelovanje Udruge. Nakon odr-

žane skupštine, imali smo ručak u biskupiji, zajedno sa naša dva biskupa i članovima Biskupijskog pastoralnog vijeća. Poslije ručka kraće smo se zadržali u neformalnom druženju uz kavu i kolače, razmjenjujući iskustva i dogovore za naredno razdoblje.

Nives Brnić

ODRŽANA SJEDNICA BISKUPIJSKOG PASTORALNOG VIJEĆA

– KRK, 19. RUJNA 2015. –

Sjednica Biskupijskog pastoralnog vijeća započela je sv. misom koju je u Katedrali služio biskup Ivica Petanjak, u koncelebraciji sa svećenicima – članovima BPV-a te Pokreta za život koji je istoga dana u dvorani Biskupskog dvora imao svoju godišnju skupštinu.

Nakon sv. mise, u biblioteci Biskupskog dvora, vlč. dr. Božidar Mrakovčić održao je predavanje *O milosrđu u Bibliji* povodom Godine milosrđa koju je najavio papa Franjo i koja će započeti na svetkovinu Bezgrešnog začeća Blažene Djevice Marije, 8. prosinca 2015. Svoje je predavanje temeljio na 5. blaženstvu «Blago milosrdima, oni će zadobiti milosrđe», te na prispevobama o Božjem milosrđu zapisanima u 15. poglavlju *Lukinog evanđelja*.

Napomenuo je kako *Stari Zavjet* govori o Božjem milosrđu, ali se ne boji progovoriti ni o kazni, jer je ona ljekovita za čovjeka te kako nas *Novi zavjet*, u *Ivanovom evanđelju*, uči da nije Bog onaj koji nas osuđuje, već mi sami sebe kažnjavamo udaljavajući se od njega.

Biskup je zatim upoznat s dosadašnjim načinom rada Vijeća i njegovim Statutom, te sa članovima Vijeća.

Biskup je naglasio važnost savjetodavne uloge Biskupijskog pastoralnog vijeća u promišljanju pastoralna. Potaknuo je članove na aktivno i predano sudjelovanje na sjednicama.

Budući da do tada nisu primljene konkretnе smjernice za Godinu milosrđa razgovaralo se o mogućim naglascima i planovima oko obilježavanja iste. Posebno se istaknula važnost sakramenta pomirenja koje treba u ovoj Godini biti posebno približeno i omogućeno vjernicima. Razgovaralo se i o pobožnostima koje bi se mogle organizirati u župama te hodočašćima kako za mlade tako i za ostale vjernike.

Biskup je zaključio sjednicu molitvom, te ugostio sudionike sjednice na ručku na kojem su sudjelovali i članovi Pokreta za život.

Mirjana Žužić

HODOČAŠĆE ŽENA NA GROB MARICE STANKOVIĆ

– ZAGREB, 8. LISTOPADA 2015. –

Sedmi put zaredom, žene Krčke biskupije, svake godine u sve većem broju, o smrtnom danu službenice Božje Marice Stanković – 8. listopada, hodočaste u Zagreb na njezin grob i na sv. misu u zagrebačkoj Katedrali. Iako su na ovo hodočašće najčešće odazivaju žene uključene u Apostolat za duhovno majčinstvo žena Krčke biskupije «Marica Stanković» koje su upoznate sa životom i radom ove službenice Božje, svake se godine njima pridružuju i nove, te tako broj raste na preko 460 žena. Ovo ne govorimo zbog broja, brojke nisu važne, ali nam nešto govore. U ovom slučaju pripovijedaju nam da žene vole s. Maricu jer u njoj vide uzor-ženu naših dana; ženu koja je zbog odgoja mlađih u vjeri za Crkvu nevina podnijela i pet godina komunističkog logora u Slavonskoj Požegi, ženu načela, ženu koja je stasala u duhovnoj školi sluge Božjega, našega biskupa Antuna Mahnića...

Ovogodišnjem hodočašću iz naše biskupije odazvalo se je sto hodočasnika: djevojaka, žena, te nekoliko muževa u dva autobusa, a pratila su ih trojica naših svećenika: mons. Antun Toljanić, vlč. Ranko Papić, vlč. Milivoj Guszak, te voditeljica Apostolata Mirjana Žužić. Brojka je i veća kada joj pridodamo mons. Ivicu Petanjka, biskupa koji je predvodio misno slavlje te vlč. Sašu Ilijića, njegovog tajnika.

Svake godine ovom hodočašću dajemo novi naglasak, a to doista nije teško budući da 20-tak objavljenih knjiga s. Marice rječito govore o njezinoj svestranosti, pa nas živo potiču na različita razmišljanja. Ovogodišnje hodočašće namijenili smo za odgoj u vjeri naše djece i mlađih.

Krenuli smo ujutro u 6 sati, a put nas je najprije vodio u Hrvatsko Zagorje, točnije u Mađarevo, rodni kraj oca službenice Božje, Fabijana Vragovića. U Mađarevo smo stigli

oko 10.30 sati, te bili svečano dočekani i počašćeni u mjesnom domu. Nakon kraćeg predaha, uputili smo se u procesiji prema župnoj crkvi, a pjesmu je predvodio Mađarevski zbor u narodnim nošnjama. U župnoj crkvi nas je dočekao gosp. Župnik, te nakon kratkog predstavljanja crkve i mjesta, započeo s predviđenom zajedničkom pobožnošću križnog puta koji je u logoru sastavila s. Marica, a koji nas je i ovom prilikom dirnuo do suza. Izmjenjivale smo se u čitanju postaja. Na kraju pobožnosti Župniku se je zahvalila vjeroučiteljica Mirjana uručujući njemu i gosp. Tiboru Martanu, školskom pedagogu i organizatoru ove postaje našega hodočašća monografiju Krčke biskupije i knjigu vlč. Antona Bozanića *Biskup Mahnić*. Iako je lijepu šetnju ovim prekrasnim krajem zapriječila kiša koja je sitno, ali uporno padala, vrijeme provedeno u Mađarevu, nećemo tako skoro zaboraviti, a obećali smo doći jednom u proljeće, kada sve bude u cvatu.

Sljedeća nam je postaja bio Mirogoj – grob službenice Božje Marice Stanković koji se nalazi na 57. polju. Cvijeće, svijeće, molitve, govor bez riječi od srca srcu, prepovuke naše djece, mlađih, svećenika i obojice biskupa, to je ukratko sadržaj ovog tihog ali posebnog mjesta. Kratko, jer i druge rijeke hodočasnika toga dana čekaju da se na njemu nakratko zaustave. Pri povratku obavezno svratimo na grob prvog hrvatskog predsjednika dr. Franje Tuđmana, te se na ovaj poseban dan – Dan neovisnosti Hrvatske – pomolimo i za našu Domovinu.

Kratko vrijeme do listopadske pobožnosti u Katedrali i sv. mise provele smo na Kaptolu uživajući u blagdanskom ozračju Zagreba. Treba naglasiti da ove godine već na početku krunice u Katedrali nije bilo sjedećih mjesta. Kada se prisjetimo našeg prvog hodočašća kada smo uz Suradnice

Krista Kralja, te nekolicinu pobožnih vjernika bile jedine hodočasnice, ovo je strahovita razlika. Vidi se da glas s. Marice u našem narodu ponovno postaje snažniji, ta ona je proputovala Hrvatsku uzduž i popriječko govoreći mladima... Zato ne čudi da na ovaj dan sve više mladih, posebno križara, dolazi na sv. misu o obljetnici njezine smrti.

Bile smo ponosne da po treći put krčki biskup predvodi ovo misno slavlje. Naš biskup Ivica te je večeri osvrćući se na pročitano Evandelje o potrebi odricanja od sebe, te nošenja vlastitog križa i hodanja za Isusom istaknuo kako bismo mi željeli obično znati koliko ćemo morati nositi vlastiti križ. Mi, zapravo, očekujemo da križ jednom prestane, no on neće prestati i mi ga nećemo moći nositi ukoliko se najprije ne od-

rečemo sebe. Odreći se sebe možemo ako se odrečemo vlastite slobodne volje. O tome je službenica Božja Marica Stanković mnogo puta pisala. Naveo je nekoliko citata u kojima se to lijepo iščitava, a te je riječi nazvao osobnom kartom s. Marice. No to bi trebao biti i identitet svakoga kršćanina, rekao je biskup završavajući propovijed.

Na kraju sv. mise zajedno smo izmolili molitvu za zagovor Marice Stanković, te se prepunih srca zadržale još kratko vrijeme u druženju pred Katedralom tražeći poznata i draga lica. Povratak u autobusima bio je također vrlo živ, jer smo međusobno razmjenjivali utiske i opet sebi obećavajući kako ćemo, ako Bog dade, i sljedeće godine rado hodočastiti.

Mirjana Žužić

BISKUPIJSKO HODOČAŠĆE NA TRSAT

— NEDJELJA, 11. LISTOPADA 2015. —

U nedjelju, 11. listopada, krčki biskup mons. Ivica Petanjak predvodio je vjernike svoje biskupije na godišnje hodočašće u Marijansko svetište na Trsatu, te predslavio euharistijsko slavlje u zajedništvu sa desetak svećenika. Zbog kišovitog vremena hodočasnici su se okupili u crkvi Svetišta, a ne u Marijinom perivoju kao što je uobičajeno. Vjernika je bilo manje jer zbog jake bure hodočasnički autobusi s otoka Krka nisu mogli doći te je za njih misu u Katedrali uznesenja Marijina u Krku predvodio biskup u miru mons. Valter Župan. Vjernici s Raba i Paga nisu ni krenuli na put, a kako je rekao i biskup Petanjak, hodočašće su 'spasili' vjernici sa Cresa i Lošinja koji su se uspjeli probiti do Rijeke, kao i oni koji su na put krenuli osobnim automobilima. Pridružili su im se i vjernici iz Rijeke porijekom s kvarnerskih otoka, te ispunili trsatsku crkvu.

Misa je započela ulaznom procesijom, nakon čega je hodočasnike i njihove pastire pozdravio čuvar Svetišta fra Antun Jesenović. «Središte ovog hodočašća je euharistija koju upravo započinjemo. Neka nas molitva i pjesma ujedini u ovom slavlju kojeg namjenjujemo Gospodinu i našoj Majci Božjoj Trsatskoj.»

Zahvalivši se fra Antunu na pozdravnim riječima, biskup Petanjak je istaknuo da, iako su mnogi hodočasnici morali ostati na svojim otocima, «svi smo u Duhu povezani, povezuje nas riječ Božja koju ćemo slušati, povezuje nas Isus Krist koji nas je okupio, povezuje nas Blažena Djevica Marija od koje učimo kako u svakoj prilici treba ostati na visini, tj. povezan s Bogom i ljudima».

Misna čitanja i molitvu vjernika čitali su predstavnici raznih redovničkih zajednica i župa: prvo čitanje s. Bernarda Tadić, redovnica iz Porta, drugo čitanje Ivan Hržić

iz Malinske – Dubašnice, a evanđelje o. Dominik Magdalenić, prior karmelićana u Krku. Molitvu vjernika čitali su: br. Miroslav Pejić, s. Emanuela Boras, Patris Salković, Viviana Salković, Dina Mlacović, Loreta Sorić i Barbara Matanić.

Tumačeći nedjeljno evanđelje, biskup Petanjak je na početku propovijedi rekao da izgleda gotovo nemoguće postići spasenje prema uvjetima koje je Isus postavio mlađom bogatašu, naročito kad naš uobičajeni mentalni sklop primijenimo na osobni odnos s Bogom. Ako smatramo da se i Kraljevstvo nebesko mora na neki način zaraditi ili zaslужiti ili ga kupiti ili otkupiti, izgleda kao da ga treba suhim zlatom platiti i opet nisi siguran. Ali Isus zatim jasno kaže da se Kraljevstvo nebesko ne zaslžuje i ne kupuje nego ga se prima na dar. Drugim riječima, ne pripada se Isusu Kristu zato što se mora nego zato što se hoće. Ne služi se Bogu radi toga da se u pakao ne ode, nego zato što ga se ljubi. I zato Bogu ne treba donijeti ništa drugo doli sebe sama. U nastavku propovijedi biskup Petanjak naglasio je kako se Boga slavi već time što mi jedni drugima činimo dobro, jer smo stvoreni na sliku Božju i Sin je Božji postao čovjekom radi nas i našeg spasenja. Ali to još nije savršenstvo. Savršenstvo se može uspostaviti tek u potpunom povjerenju prema Bogu i prepuštanju sigurnosti svoga života u njegove ruke. Zato je mlađom bogatašu Isus rekao da još samo mora sve podijeliti siromasima i slijediti ga, rekao je biskup Petanjak te podsjetio kako se to evanđelje često puta shvaćalo tako da se mislilo da je ono upućeno redovnicima i redovnicama, tj. onima koji su pozvani na radikalnije življenevanđelja. Na temelju toga se razvila misao o zapovijedima i savjetima: zapovijedi bi se odnosile na sve ljude, a savjeti na one koji žele više. No, postoji i drugačije mišljenje koje kaže da u evanđelju nema dvostrukog mjerila: sve što je Isus rekao, za sve jednakovo vrijedi, jer kad nešto ne bi trebalo činiti i živjeti, Isus toga ne bi ni izrekao. Biskup Petanjak podsjetio je i na dva

sveca, svetog Antuna opata i svetog Franju Asiškog koji su željeli što savršenije živjeti, a ni sveti Antun, ni sveti Franjo u tom trenutku nisu bili ni bogoslovi, ni redovnički novaci, nego mladići koji su željeli živjeti kršćanstvo na savršeni način. Bez obzira u kakvom ste društvenom staležu samo se potrudite da na što savršeniji način živite evanđelje. Ostalo je Isusova briga. On će naći načina kako da to ostvarite. U Isusovoj se riječi i primjeru života može pronaći i usavršiti svatko tko to iskreno želi, zaključio je krčki biskup svoju propovijed.

Na kraju misnog slavlja biskup Petanjak izmolio je pred likom čudotvorne Gospe posvetnu molitvu Majci Božjoj Trsatskoj u ime svih vjernika biskupije.

HODOČASNICI S OTOKA KRKA SLAVILI HODOČASNIČKU EUHARISTIJU U KRČKOJ KATEDRALI

Hodočasnici s otoka Krka, koji smo se toga dana uputili u svetište Majke Božje Trsatske, zbog jake smo bure morali odustati od svog nauma i vratiti se u Krk. Putem smo čuli lijepu vijest da će za sve nas naš biskup u miru mons. Valter Župan koji se je također bio zaputio kao hodočasnik Majci Božjoj Trsatskoj, slaviti misno slavlje u krčkoj Katedrali. Možda se i nije tako skoro dogodilo da se katedrala napuni dva puta u dva sata, jer je neposredno prije ove mise u 11,00 sati u njoj bila župna misa. Pjevanje je preuzeo župni zbor iz Omišlja pod ravnanjem s. Valentine Marinović i Luke Španjića za orguljama. Uz oca Biskupa koncelebriralo je 14 svećenika otoka Krka.

Iako mons. Valter Župan toga dana nije ni planirao ni napisao propovijed, njegove tople i poticajne riječi zasigurno su dirnule svako srce. Govorio nam je o važnosti obitelji u ovo naše vrijeme, jer se nikada prije nisu dogadale dvije biskupske sinode u Rimu na istu temu, a prošlogodišnja izvanredna, kao i ovogodišnja redovna Sinoda bave se životom današnjih obitelji. Iznio je

nekoliko primjera koji su upečatljivo govorili o obiteljskoj krizi. Naime u jednoj župi u kojoj je službovao bilo je pet popravnih domova u kojima su bila uglavnom djeca iz problematičnih obitelji ili djeca bez roditelja, tj. oni čija je zapuštenost stvorila brojne probleme u društvu. Spomenuo je i suvremene prilike obiteljskog života u kojima muž i žena drže svaki svoj novčanik što rječito govoriti o obiteljskoj krizi. Pomanjkanje vjerskog odgoja također je veliki problem. Od ove godine na otoku Krku vjerski se odgoj više ne može provoditi u predškolskim ustanovama, a mogli bismo očekivati da će se isto u dogledno vrijeme dogoditi i u školama. U takvim kriznim situacijama obitelji može priteći u pomoć nebeska Majka u čiju čast se slavi i ova sv. misa, no potrebno je da ju prizovemo u pomoć, te zaželimo i dopustimo da nam pomogne. Ispričao je primjer sv. Maksimilijana Kolbea koji je bio vrlo slabog zdravlja, pa kada ga je liječnik pitao da mu objasni kako s ta-

kvim zdravljem uspijeva u tolikim pothvatima koje je poduzeo, svetac je samo visoko podignuo svoju krunicu i uskliknuo kako je u njoj sva njegova snaga. Biskup Valter pozvao je sve prisutne da Mariju zazivamo moleći krunicu, ne samo u mjesecu listopadu, nego što češće.

Na kraju mise, okrenut prema glavnom oltaru Majke Božje u Katedrali biskup Valter je predmolio posvetnu molitvu Majci Božjoj koju svake godine molimo na Trsatu, te je nadodao i molitvu sv. Ivanu Pavlu II., velikom zagovorniku obitelji kod čijeg smo se kipa na povratku s Trsata kod Omišlja trebali zaustaviti.

Mnogi su hodočasnici komentirali kako je ovo bilo vrlo lijepo i svečano slavlje i kako je Trsat bio na neki način prisutan u našoj Katedrali.

*Walter Salković
Mirjana Žužić*

ODRŽANA OBITELJSKA ŠKOLA RIJEČKE METROPOLIJE

— DRAMALJ, 16. – 18. LISTOPADA 2015. —

U organizaciji Odbora za obitelj Riječke metropolije, od 16. do 18. listopada 2015. god. održana je u hotelu Omorika u Dramalu 13. obiteljska škola Riječke metropolije. Tema ovogodišnje Škole bila je: *Majčinstvo i očinstvo u obitelji – izgrađivanje zrele osobnosti u obitelji*, a predavač svećenik đakovačke biskupije i psihoterapeut dr. sc. vlč. Josip Bošnjaković. Sudjelovala je 51 obitelj ili sveukupno 255 osoba od čega 135-ero djece. Iz Krčke biskupije bilo je 14 obitelji.

Kao i svake godine, osim na predavanjima, parovi su sudjelovali i na radionicama koje su slijedile nakon njih, a za djecu je bilo organizirano čuvanje ili rad po skupinama, ovisno o njihovo dobi. Roditelje je okupljalo 5 radionica, a djecu 6.

Djeca – male kopije svojih roditelja

U prvom se dijelu svoga predavanja predavač, na vrlo stručan ali i zanimljiv način osvrnuo na procese koje kopiramo od svojih roditelja i kako smo zapravo svi mi njihove male kopije. Prema mnogim velikim autorima današnjice, idealno je krenuti u život po nekom tradicionalnom konceptu ali je poželjno da taj koncept kad-tad dođe u pitanje (pa čak i u krizu) kako bi jače sazreo. Govorio je o čovjekovoj osobnosti, odnosno «jastvu» (JA) koje možemo podijeliti na onaj dio koji čini njegova genetika i nasljede (50%) i onaj koji je podložan utjecaju okoline (50%). Zanimljivo je također bilo čuti da psiholozi smatraju da je sklapanje braka zapravo dugoročno osmišljavanje života, a postaviti si dugoročni cilj je znak psihičke zrelosti jedne osobe. Zatim je ob-

rađeno 8 faza psihosocijalne zrelosti kod ljudi koje započinju rođenjem, a završavaju smrću. Prvi dio predavanja zaključen je sa svetim Benediktom i njegovim: moli i radi, te Freudom koji je rekao: voli i radi. Zrela osobnost uključuje: moliti, voljeti i raditi.

Majčinstvo – darivanje

U drugom se dijelu predavanja predavač osvrnuo na nekoliko zanimljivih slika o ženi. U jednoj od tih slika žena gubi krv kada daruje život (za razliku od muškarca koji proljeva krv dok ratuje) i uspoređuje to s Kristom koji gubi krv na križu da bi se rodio život. Također je zanimljiva usporedba žene sa zemljom. Zemlja je majka koja nas hrani i ukoliko je poštujemo i obrađujemo u pravo vrijeme ona daje plod. Govorio je međutim i o devijacijama koje se mogu dogoditi i događaju se u majčinstvu, o tzv. majčinskim ranama koje mogu biti pogubne za život njene djece, naročito sinova, ako ih ona ne postanu svjesna i ne umije ih prepoznati.

Očinstvo – svjedočenje

U trećem dijelu predavanja, koristeći biblijske likove Starog Zavjeta poput Ezava, Jakova i Josipa, a dotakнуvši se i samog sv. Josipa kao Isusova zemaljskog oca, prikazao je, danas tako često zanemarenu, ulogu oca obitelji. Otac je onaj koji bira ljubiti u obitelji, za razliku od majke koja instiktivno ljubi svoju djecu. On je taj koji je pozvan naučiti djecu gubiti i nositi se s gubicima, odrediti granice i naučiti djecu poštivati ih, učiti uravnoteženosti, pomoći djeci otkriti vlastiti smisao u skladu s vrijednostima. Jedna od najvažnijih uloga oca je svjedočenje, a na poseban način svjedočenje vjere. Zanimljiv je podatak da prema istraživanjima tek 30% djece kojima u obite-

lji samo majka ide u Crkvu kasnije u životu redovito ide na misu i na sakramente, a tamo gdje je uz majku na misu redovito odlazio i otac čak 70-80% njihove djece nastaviti će i kasnije u životu redovito ići u Crkvu.

Nakon svakog predavanja tema se razradivala u radionicama i obogaćivala iskustvima parova iz svakodnevnog života u čemu upravo i jest ljepota i smisao ovakvih škola.

Birati život, a ne smrt

Nedjeljnu je sv. misu predvodio mons. Valter Župan, krčki biskup u miru, predsjednik Vijeća za obitelj HBK i u svojoj prigodnoj homiliji ohrabrio obitelji i naglasio njihovu preveliku važnost u društvu danas. Govoreći o civilizacijama koje su propale upravo zbog toga što su izgnjilile iznutra pozvao je bračne parove da s radošću biraju život, a ne smrt, kako bi se zaustavili «pobrani lončići» koji nam prijete sa Zapada, naglasivši kako je Bog uvijek na strani života.

Posebnost ove škole bili su osmaši i srednjoškolci koji su činili jednu radnu skupinu, a bilo ih je čak 22. Naime, to su već «odrasla» djeca koja bi, sama po sebi, mogla ostati doma, ali budući da su već više puta bili na takvim susretima i tamo stekli prijatelje koji također redovito dolaze sa svojima, radije biraju poći s roditeljima.

Uz vrlo poučna predavanja i korisne radionice, do idućeg će me susreta posebno pratiti sjećanje na prekrasne obitelji koje sam i ove godine srela i s kojima nas povezuje ono neizrecivo i neprocjenjivo: «u istome smo, razumijemo se i ustrajemo».

Ljubica Kosić

JESENSKI PLENARNI SASTANAK SVEĆENIKA KRČKE BISKUPIJE

– KRK, 28. LISTOPADA 2015. –

Jesenski plenarni sastanak svećenika Krčke biskupije održao se u srijedu 28. listopada 2015. u Krku.

Na sastanku su sudjelovali biskup ordinarij mons. Ivica Petanjak i umirovljeni biskup mons. Valter Župan te sljedeći svećenici: Andelko Badurina, Zvonimir Badurina Dudić, Anton Bozanić, Ivan Brnić ml., Ivan Brnić st., Frane Brozić, Ivan Buić, Tomislav Crnović, Bogumil Dabo, Krešimir Dajčman, Marin Dašek, Ivan Debelić, Tomislav Debelić, Andrija Depikolozvane, Anton Depikolozvane, Dinko Deželić, Milivoj Guszak, Marin Hendrih, Nikola Ilijić, Saša Ilijić, Dinko Justinić, Ivan Katunar, Ivica Katunar, Ivica Kordić, Petar Kordić, Josip Kosić, Marijan Kosić, Kristijan Krajnović, Renato Kučić, Drago Ljubičić, Franko Markulić, Vjekoslav Martinčić, Ivan Milovčić, Božidar Mrakovčić, Mladen Mrakovčić, Luka Paljević, Ranko Papić, Anton Peranić, Matej Polonijo, Nikola Radić, Silvio Španjić, Antun Toljanić, Anton Turčić, Ivan Turčić, Anton Valković, Franjo Velčić, Franjo Vitezić, Božidar Volarić, Antun Zec, Slavko Zec, Robert Zubović, Mate Žic, Denis Žuškin.

Od redovnika nazočili su: fra Damjan Šešelja i fra Joso Živković, fra Stjepan Žužić, fra Diego Deklić, fra Ivan Gavran, fra Rafael Lukarić, fra Vlado Rožić, fra Anton Badurina, fra Anto Gerić, fra Mirko Gregov, fra Josip Vrdoljak, fra Zdravko Tuba. Sudjelovali su i bogoslovi: Anton Budinić, Josip Karabaić, Saša Malović, Kristijan Perović i Andrija Živković.

Susret je započeo pokorničkim bogoslužjem u krčkoj katedrali koje je predvodio fra Anton Badurina, gvardijan samostana trećoredaca u Krku. Radni dio susreta odvijao se u dvorani Biskupskega Dvora a moderirao ga je preč. Franjo Velčić, kancelar biskupije. Nakon molitve, uvodnim pozdravom obratio se biskup Petanjak. Predstavio

je naglaske za pastoralnu Godinu milosrđa koja je pred nama. Sukladno želji Pape da Božje milosrđe dode do svih, biskup Petanjak predložio je da se Sveta Vrata otvore osim u Krčkoj katedrali i u ex-katedralama u Osoru i Rabu te u Svetištu Majke Božje Goričke. Također, predložio je i organiziranje jednodnevnog biskupijskog hodočašća u Zagreb, u župu Dubrava, gdje će relikvije sv. Leopolda biti izložene od 13. do 18. travnja 2016. Također, zaživio bi i prijedlog pape Franje o svećenicima kao misionarima milosrđa. Oni bi imali zadatak da kroz ovu godinu pođu po župama naše biskupije i konkretno govore o milosrđu, da organiziraju pokornička slavlja i ispovijedi, pohode bolesnike, okupljaju mlade i djecu, pokučaju na vrata staračkih domova... kako bi milosrđe Božje došlo i do najpotrebnijih i najugroženijih. Jednako tako naglasio je još veću potrebu slavljenja sakramenta pomirenja. Predložio je da se u svim župama, kroz cijelu Godinu jasno istaknu dani i sati kada će svećenik biti na raspolaganju za ispovijed.

Nakon biskupovog uvodnog govora uslijedila su tri izlaganja.

Najprije je na temu Apostolskog pisma pape Franje, izdanog *na vlastitu pobudu, Blagi sudac Gospodin Isus (Mitis Iudex Dominus Iesus)* izlagao mons. dr. Slavko Zec, generalni vikar. Predstavivši ukratko trodijelnu strukturu samog dokumenta o reformi kanonskog postupka za parnice proglašenja ništavnosti ženidbe (uvodni dio – odredbeni dio – način postupanja), izлагаč je istaknuo tri najvažnije novosti u parnicama za proglašenje ništavnosti ženidbe u odnosu na dosadašnji zakon (kann. 1671-1691).

Prva se novost odnosi na sastav crkvenih ženidbenih sudova i s tim u svezi nova zakonska mogućnost da «sudskom vijeću mora predsjedati sudac klerik, a ostali suci

mogu biti i laici» (kan. 1673, § 3). Druga se zakonska novost odnosi na ukidanje dvostrukе jednake presude o ništavosti ženidbe, temeljem čega «presuda kojom je prvi put ženidba proglašena ništavom postaje izvršna nakon isteka rokova» za priziv (kan. 1679). Treća velika novost odnosi se na uvođenje skraćenog postupka pred biskupom, tzv. «processus brevior» (kann. 1683-1687). Riječ je naime o novom postupku čija je svrha da se ubrza postupak za proglašenje ništavosti ženidbe u okolnostima osobito jasnih argumenata u prilog ništavosti, a presudu u tom slučaju donosi sam dijecezanski biskup.

Mons. Zec zaključio je predstavljanje Apostolskog pisma na vlastitu pobudu *Blagi sudac Gospodin Isus* navodeći što je o tom novom zakonu navedeno u Završnom izvješću (*Relatio finalis*), br. 82, netom završene Biskupske sinode. Sinodski oci izrazili su naime očekivanje da će nove odredbe pojednostaviti i ubrzati postupke za proglašenje ništavosti ženidbe, za što će biti potrebno pripremiti i dostatno kvalificirano osoblje koje će u okviru obiteljskog pastoralnog osposobljeno za savjetodavnu službu i pretparnični postupak u vidu pokretanja parnice za proglašenje ništavosti ženidbe.

U drugom izlaganju vlč. Zvonimir Badurina Dudić osvrnuo se na pastoralne događaje u Godini posvećenog života. Izložio je općerkveni i nacionalni hodogram. Istaknuo je zatim do sada učinjene korake: molitveno bdijenje 24. siječnja 2015. godine u samostanu sestara benediktinki u Krku, kao svojevrsno otvaranje Godine u našoj biskupiji, prigodno pismo biskupa Valtera Župana o Godini posvećenog života, slavlje Dana posvećenog života na Svjećnicu 2015., Nacionalni susret redovnika i redovnica održan 14. ožujka 2015. u Mariji Bistrici (na kojem su sudjelovali i redovnici i redovnice te laici koji pripadaju svjetovnim redovima i simpatizeri redovništva iz naše biskupije) te redovnički dan u Rijeci 12. rujna. Ovogodišnje Biskupijsko hodočašće na Trsat

također je bilo obilježeno aktivnim sudjelovanjem redovnika i redovnica u svečanom bogoslužju. Vlč. Badurina Dudić najavio je održavanje susreta redovnika i redovnica na trima pastoralnim područjima Krčke biskupije: na otoku Rabu kod sestara benediktinki 23. studenog, za otok Krk 14. prosinca, na Dan sluge Božjeg Antuna Mahnića, a za otoke Cres i Lošinj u Cresu kod sestara benediktinki u siječnju 2016. godine. Završetak Godine posvećenog života bit će na Svjećnicu 2016. godine.

U trećem izlaganju vlč. Marin Hendrih, župnik u Banjolu, predstavio je i istaknuo glavne naglaske buli pape Franje *Lice milosrđa*. Milosrđe – najviši čin kojim nam Bog ide u susret, temeljni je zakon koji prebiva u srcu svake osobe, kada gleda i-skrenim očima svoga brata kojega susreće na svome putu. Ono je put koji povezuje Boga i čovjeka jer otvara srce nadi da smo ljubljeni unatoč svojoj grešnosti. Vlč. Hendrih istaknuo je i neke od praktičnih smjernica Bule: intenzivnije slušati Riječi Božje i otkrivati važnosti šutnje; poduzeti, prema vlastitim mogućnostima, hodočašće koje će simbolizirati naš životni put prema milosrđu a prepostavlja naše obraćenje (Isus na tom daje etape: Ne sudite i nećete biti suđeni; Opraštajte i oprostiti će vam se; Dajte i dat će vam se); otvoriti srce prema onima koji žive na najudaljenijim životnim periferijama i činiti tjelesna i duhovna djela milosrđa; živjeti proglas iz Nazareta: ‘blagovjesnikom biti siromasima, vid slijepima, proglašiti oslobođenje...; u korizmeno vrijeme intenzivnije živjeti milosrđe; razmatrati svetopisamske tekstove koji pomažu otkriti Očevo milosrdno lice; uz IV. korizmenu nedjelju pokrenuti Inicijativu «24 sata za Gospodina» te je provesti u svakoj biskupiji i staviti u centar sakramenta pomirenja.

Nakon ova tri izlaganja preč. Franjo Velčić, moderator sastanka, otvorio je raspravu na iznesene teme s posebnim naglaskom na Godinu milosrđa u vidu stvaranja pastoralnog plana. Odlučeno je da će se Sveta vrata otvarati na III. nedjelju došašća

u slijedećim crkvama: katedrali u Krku, ex-katedralama u Osoru i Rabu te u Svetištu Majke Božje Goričke. Budući da iz Vatikana još nisu stigle detaljnije smjernice oko održavanja Godine milosrđa, čim iste pristignu moći će se bolje osmisliti spomenute događaje.

Nakon rasprave, biskup Petanjak predstavio je nove povjerenike: vlč. Božidara Volarića za pastoral misiju, vlč. Ranka Pačića za pastoral duhovnih zvanja te vlč. Marina Hendriha za pastoral mlađih. Na poseban način zahvalio se vlč. Tomislavu Debeliću, dosadašnjem povjereniku za misije koji je još dekretom biskupa Karmela Zazinovića ovo Povjerenstvo aktivno vodio

sve do danas. Svaki je od novih povjerenika kratko progovorio o nadolazećim pastoralnim aktivnostima.

Vlč. Saša Ilijic, postulator u procesu za proglašenje svetim sluge Božjega biskupa Antuna Mahnića izvjestio je o trogodišnjem radu postulature te pozvao sve da sudjeluju na svetoj misi uz obiljetnicu smrti sluge Božjega 14. prosinca o.g. a koju će predvoditi mons. Jurij Bizjak, koparski biskup.

Predstavljena je i mogućnost sistematskog pregleda za svećenike, redovnike, redovnice i bogoslove. Svi prisutni svećenici pozitivno su prihvatali ovu ponudu.

Saša Ilijic

**ODRŽAN SUSRET POVJERENIKA ZA REDOVNICE
I VIJEĆA HBK ZA USTANOVE POSVEĆENOG ŽIVOTA I ZA DRUŽBE
APOSTOLSKOG ŽIVOTA
– ZAGREB, 14. STUDENOG 2015. –**

U subotu 14. studenoga 2015. godine održan je susret Vijeća HBK za ustanove posvećenog života i za Družbe apostolskog života zajedno sa biskupijskim povjerenicima za Ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života ili rečeno kraće, popularnije i razumljivije: bio je to susret pri HBK na koga su bili pozvani i biskupijski povjerenici za redovnike. Uz vodstvo nadležnog biskupa Mate Uzinića te nazočnost predsjednika HKVRP o. Jure Šarčevića sastanku je nazočilo i više braće i sestara iz skoro svih biskupija naše Domovine.

Nakon molitve srednjeg časa okosnicu susreta nazvanog simpozijem činila su predavanja sestre Nele Gašpar o dokumentu

Radujte se i izlaganje fra Ante Vučkovića o Istražujte što su i jedno i drugo dokumenti Pape Franje za još uvijek aktualnu Godinu posvećenog života. Nakon stanke i plodnosne rasprave upoznati smo sa svjetovnim institutima i njihovim načinom rada preko prigodnom kratkometražnog uratka u trajanju od 13 i pol minuta nakon čega smo mi pojedini biskupijski povjerenici ukratko izvijestili o svom radu – posebno u ovoj Godini posvećenog života te o stanju redovništva u svakoj pojedinoj biskupiji. U vrlo ugodnom druženju vrijeme je prošlo brzo te zaključeno kako je i počelo – molitvom.

Zvonimir Badurina Dudić

ODRŽAN SUSRET REDOVNIKA I REDOVNICA

– RAB, 23. STUDENOG 2015. –

U ponedjeljak 23. studenoga, na spomendan svetog monaha Kolumbana na Rabu je u samostanu sestara benediktinki održan najavljeni prigodni susret za posvećene osobe otoka Raba a u sklopu obilježavanja Godine posvećenog života. Prvi dio susreta održan je u dvorani, gdje je prigodni nagovor održao vlč. Zvonimir Badurina Dudić koji je govorio o duhovnom životu od «mistike susreta do oaze slušanja.» Nakon kratke stanke uslijedila je sveta misa koju je predvodio naš biskup Ivica. U prigodno intoniranoj propovijedi posvijestio je

okupljenim vjernicima važnost redovničkog posvećenog života te bogatstvo života po redovničkim zavjetima koji uvelike obogačuju svekoliki život Crkve. Istaknuo je i važnost uvijek novog nasljedovanja života svetih utemeljitelja i utemeljiteljica, te je istaknuo i znakovitost tromjesečnog preklapanja ove Godine sa Godinom Božjeg Milosrđa. Nakon svete mise u zajedništvu sa više nazočnih svećenika uslijedilo je ugodno druženje u prostorima sestara benediktinki.

BISKUP PETANJAK U PASTORALNOM POHODU JUŽNOAFRIČKOJ REPUBLICI

Biskup krčki Ivica Petanjak boravio je u pastoralnom pohodu hrvatskim iseljenicima u Južnoafričkoj Republici o kojima duhovno skrbi fra Ivica Strčić, član Franjevačke provincije sv. Jeronima – Zadar, od 27. studenog do 5. prosinca 2015. godine. U biskupovoj pratnji bio je fra Bojan Rizvan, redovnički subrat fra Ivica Strčića, voditelja jedine Hrvatske katoličke misije na afričkom kontinentu.

Biskup Petanjak je u petak, po slijetanju zrakoplova u Johannesburg, posjetio prostorije Hrvatske katoličke misije sv. Jeronima, a zatim se zaputio u Dom sestara Majke Terezije u kojem sestre skrbe za nemocne žene, muškarce i djecu. U spomenutoj zajednici sestara djeluje i s. Felicita Christi (Mihaela) Đukić iz Vinkovaca. Biskup je sa svojom pratnjom obišao sve štićenike Doma te se zadržao u razgovoru sa sestrama.

U subotu, 28. studenog, biskup se susreo s krizmanicima, roditeljima i kumovima krizmanika, te im održao nagovor kojim ih je potakao na vjerodostojan život temeljen na ljubavi prema Bogu i prema onima s ko-

jima živimo. Potom je uslijedilo pokorničko bogoslužje koje je predvodio fra Bojan Rizvan, nakon kojeg su roditelji, kumovi i krizmanici pristupili sakramentu pomirenja.

U nedjelju, na prvu nedjelju došašća, biskup Ivica predvodio je svečano euharistijsko slavlje, u koncelebraciji s fra Ivicom Strčićem i fra Bojanom Rizvanom, na kojem je primilo sakrament krizme petero mladih. Na početku misnog slavlja u ime svih okupljenih vjernika biskupa Ivice je pozdravio i predstavio fra Ivica Strčić spomenuvši kako je povijest biskupove obitelji obilježena mučeničkim korijenima iz mjeseta Zrin, te istaknuo sličnost životnih priča koje vežu biskupovu obitelj s obiteljima brojnih iseljenika u Južnoj Africi. Biskup Petanjak u svojoj je homiliji zahvalio fra Ivići na pozivu i spomenuo svoje nutarnje protivljenje oko dolaska ‘na kraj svijeta’ zbog jedne krizme, ali i ohrabrenja od voditelja Misije koji je rekao kako će našim ljudima biti dragو što ih Crkva u Hrvatskoj nije zaboravila, a što pokazali veličanstvenim dočekom i otvorenosću srca. Nadalje, u svojoj homiliji, biskup Petanjak podsjetio je na početak nove liturgijske godine. Ističući

važnost brojnih početaka u našem životu, naglasio je kako svoje početke uvijek moramo graditi s Bogom. Tri Kristova dolaska o kojima govori Božja riječ važna su za naš svagdanji život, istaknuo je biskup Petanjak, te spomenuo kako prvi Kristov dolazak u tijelu prije dvije tisuće godina i Kristov dolazak na kraju vremena moraju biti isprepleteni ovim srednjim Kristovim dolaskom što se danas u ovom slavlju konkretno događa po zajednici vjere koja slavi sakrament krizme ovih petero mlađih ljudi. Krist nam dolazi po ovim krizmanicima, jer da oni nisu ovdje, vjerojatno ni nas ne bi bilo na ovome mjestu, rekao je biskup.

Biskup Ivica je potom protumačio riječi apostola Pavla koji poziva zajednicu vjernika u Solunu da jedni prema drugima i prema svima rastu i obiluju ljubavlju. Upravo je ljubav izraz kršćanske vjere. Ne može se biti vjernik, a da se to ne pokaže darivajući ljubav. Krist nam je u svojoj objavi pokazao vrhunac ljubavi koja se očituje u križu, a ta objava govori našem životu kako nema istinske ljubavi bez rana, kako nema istinske ljubavi koja ne krvari za drugoga. I zato da bismo voljeli trebamo imati hrabrosti. Biskup Ivica spomenuo je krizmanicima i svim okupljenima, kako se ne trebaju bojati patnje koju donosi ljubav jer upravo ta patnja uvodi u istinsku radost. Osim toga, biskup Petanjak je spomenuo i kako za ljubav treba moliti, a poznato je da mi ljudi nismo baš od velike molitve. Zato, istaknuo je biskup, molimo za one koje volimo, za one zbog kojih patimo. Ne moramo dugo moliti. Dovoljno je da na početku našeg dana učinimo znak križa i zamolimo blagoslov za našu obitelj, muža, ženu, djecu. Dovoljno je da se na kraju dana prekrižimo i kažemo Bogu hvala i oprosti za događaje koji su se dogodili u tom danu. To je važno, istaknuo je biskup Petanjak, jer kad bi u obitelji bilo više molitve, one se ne bi raspadale. Jer ne može se ostaviti onoga za

koga se moli. Ne može se ostaviti onoga koga se blagoslivlje. Ako muž ili žena mole jedno za drugo, oni neće imati hrabrosti ostaviti jedno drugo, i ujedno tako živeći zajedno postaju znak koji drugi prepoznaju.

Krizmanicima je biskup spomenuo kako ovim sakramentom postaju odrasli i zreli ljudi, a zrelost se očituje ponajprije odgovornošću. Istaknuo je kako je svaki čovjek u stranom svijetu ambasador zemlje iz koje dolazi, te da drugi ljudi koji ne poznaju naš narod upoznaju ga preko njih. Biskup Ivica na kraju je svoje homilije zamolio okupljene i krizmanike da mole jedni za druge, da mole za svoje u obitelji jer će tako pokazati najljepšu sliku o našem narodu u svijetu i pred svima postati Kristovi svjedoci.

Misno slavlje podjele svete krizme uveličao je pjevanjem crnački crkveni zbor koji je veličanstvenošću svojih glasova doprinio ljepoti ovoga slavlja, koje je zatim nastavljeno za obiteljskim stolom u dvorani HKM «Sv. Jeronim» do večernjih sati.

Od ponedjeljka, 30. studenog, do četvrtka, 3. prosinca, biskup Ivica i fra Bojan su u pratinji fra Ivica Strčića, pohodili Cape Town i zajednicu Hrvata koja se okuplja u tom gradu. U srijedu, 2. prosinca, biskup Petanjak predvodio je misu za naše iseljenike te je u prigodnoj homiliji istaknuo glad u našem životu koju može nasiliti jedino Gospodin. Došašće je vrijeme pokore, istaknuo je biskup Ivica, u kojem se učimo otkrivati glad za Gospodinom kako bi naša čežnja za njegovim darovima izgradila postojanu nadu koja se može očitovati u svim trenutcima života.

Zahvalnim misnim slavljem u subotu biskup Petanjak završio je svoj pastoralni pohod iseljenicima u Južnoafričkoj republici.

fra Bojan Rizvan

MONS. JURE BOGDAN NOVOIMENOVANI VOJNI ORDINARIJ

Papa Franjo prihvatio je odreknuće od službe mons. Jurja Jezerinca, vojnog ordinarija, u skladu s odredbom kanona 401 § 1 Zakonika kanonskoga prava, te je imenovao biskupom – vojnim ordinarijem u Republici Hrvatskoj mons. Juru Bogdana, dosadašnjeg rektora Papinskoga hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu, priopćila je 30. studenoga Apostolska nuncijatura u Republici Hrvatskoj.

Mons. Jure Bogdan, sin Ivana Bogdana i Perke rođ. Pezelj, rodio se u Donjemu Docu, u Omiškoj općini u Poljičkoj republici, 9. studenoga 1955. godine. Osmogodišnju školu pohađao je u rodnome mjestu od 1961. do 1969. Kao sjemeništarac Nadbiskupskoga sjemeništa u Splitu završio je klasičnu gimnaziju s maturom u Splitskome sjemeništu (1969.-1973.). Filozofsko-teološki studij završio je u Splitu od 1973. do 1980. Teologiju je diplomirao 16. svibnja 1980. Vojni rok služio je u Puli od lipnja 1974. do kraja rujna 1975. Za đakona ga je zaredio splitsko-makarski nadbiskup metropolit mons. Frane Franić u splitskoj pravostolnici 24. lipnja 1979. Isti nadbiskup mu je podijelio svećenički red, također u splitskoj pravostolnici, 22. lipnja 1980. godine. Mladu misu slavio je u Donjem Docu 6. srpnja 1980. Za vrijeme filozofsko-teološkog studija, kroz dvije akademske godine, obnašao je službu starijeg prefekta u Nadbiskupskome sjemeništu u Splitu, od siječnja 1977. do jeseni 1979. godine.

Nakon mlade mise bio je župni vikar u Metkoviću u župi sv. Nikole od 15. kolovoza 1980. do 15. kolovoza 1984. Od kolovoza 1984. do rujna 1992. bio je duhovnik u Nadbiskupskom sjemeništu u Splitu. Istdobno je bio i član nekih nadbiskupskih vijeća u svojoj nadbiskupiji: potpredsjednik vijeća za mlade, predsjednik vijeća za duhovna zvanja, itd. Obnašao je i službu tajnika Vijeća za sjemeništa pri Biskupskoj konferenciji Jugoslavije.

Splitsko-makarski nadbiskup i metropolit mons. Ante Jurić poslao ga je u jesen 1992. na studij pastoralne teologije na Papinskome lateranskom sveučilištu u Rimu. Magistrirao je u listopadu 1994. godine radnjom koju je izradio pod vodstvom prof. Marcella Semeraro (danas biskup u Albanu pokraj Rima). Doktorirao je 22. lipnja 1999. Naslov doktorske radnje koju je izradio pod vodstvom prof. Michaela Fussa je *Vita Universale: Cristianesimo delle origini o nuova rivelazione? Riflessioni teologico-pastorali (Univerzalni život: Izvorno kršćanstvo ili nova objava. Teološko-pastoralna razmišljanja)*.

Na prijedlog hrvatskih biskupa, pročelnik Kongregacije za katolički odgoj kardinal Pio Laghi imenovao je Juru Bogdana 2. prosinca 1996. rektorem Papinskoga hrvatskog Zavoda sv. Jeronima. Imenovanje je objavljeno 19. prosinca 1996. Službu rektora preuzeo je 25. siječnja 1997. godine. Slijedom imenovanja za rektora Zavoda sv. Jeronima, papin vikar za rimsku biskupiju kardinal Camillo Ruini imenovao je Bogdana rektorm Hrvatske crkve sv. Jeronima u Rimu. Osim rektorske službe u Zavodu i crkvi, rektor Bogdan u dva mandata obnašao je službu tajnika Udruženja rektora rimskih crkvenih Zavoda i potom u dva mandata službu predsjednika istoga udruženja (Associazione dei Rettori dei Collegi Ecclesiastici di Roma). Autor je više znanstvenih članaka. Uredio je više knjiga među kojima je najpoznatiji zbornik radova o Zavodu sv. Jeronima u prigodi proslave stote obljetnice suvremenog Zavoda sv. Jeronima (1901.-2001.). Službu rektora obnašao je kroz 19 godina, za vrijeme trojice papa (sv. Ivan Pavao II., Benedikt XVI. i papa Franjo). Svjedok je i aktivni sudionik u Rimu mnogih važnih događaja iz života sveopće Crkve i Crkve u Domovini. Rimski je postulator kauze blaženoga Miroslava Bulešića.

Vrijeme, dan i mjesto biskupskog ređenja novoimenovanog biskupa mons. Jure Bogdana bit će naknadno objavljeni, priorilo je Tiskovni ured HBK.

Krčki biskup mons. Ivica Petanjak mons. Juri Bogdanu uputio je prigodnu čestitku.

ČESTITKA MONS. IVICE PETANJKA

Dragi Jure, novoimenovani vojni ordinariju!

Za vrijeme pastoralnog pohoda našim vjernicima i iseljenicima u Južnoafričkoj Republici primio sam vijest koja me je veoma obradovala – da te je sveti otac Franjo imenovao Vojnim ordinarijem. Ne sumnjam da ćeš novu odgovornu službu vjerno i predano obavljati jer si se kroz dugi niz godina kao rektor Hrvatskog Zavoda sv. Jeronima u Rimu pokazao kao strpljiv

odgojitelj i vrstan organizator. Vjerujem kako Tvoje imenovanje na blagdan sv. Andrije, apostola, nije slučajno, jer kao što je i Andrija doveo Isusu Kristu svoga brata Petra, tako si i Ti kroz sve ove godine prednjačio u svjedočenju susreta s Kristom toličkim mladim svećenicima koji su dolazili u vječni Grad usavršavati svoje znanje te duhovno rasti i napredovati. Neka Te primjer sv. Andrije sada još više nadahnjuje jer će Ti biti povjereni mnogi koji su u proteklom domovinskom ratu ranjeni u duši i na tijelu, i očekivat će od Tebe da im kao njihov pastir i dušobrižnik budeš uzoran otac, brat i prijatelj! Unaprijed se radujem doprinosu kojeg ćeš dati u radu naše Hrvatske biskupske konferencije i želim Tiobilje Božjeg blagoslova!

✠ Ivica Petanjak,
biskup krčki

SADRŽAJ 2015.

SLUŽBENI VJESNIK 1/2015.

DOKUMENTI.....	1
Poruka za XX. Dan života (1. veljače 2015.).....	1
Poruka pape Franje za XLVII. Svjetski dan mira (1. siječnja 2015.).....	2
Poruka pape Franje u povodu 23. Svjetskog dana bolesnika (11. veljače 2015.)	8
Poslanica za Nedjelju Caritasa (14. prosinca 2014.).....	10
ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA	12
Obveze prema Ordinarijatu	12
Dan života (1. veljače 2015.)	12
Dan posvećenog života (2. veljače 2015.).....	13
Tečajevi priprave za brak	13
23. Svjetski dan bolesnika (11. veljače 2015.)	14
Misa i briga za umiruće u veljači	14
Korizma	14
Pastirski pohod župa otoka Rab	15
Godišnjica smrti biskupa Karmela Zazinovića (5. ožujka 2015.)	15
Misa za pokojne biskupe, svećenike i redovnike	16
Obljetnica ređenja biskupa Valtera Župana (15. ožujka 2015.).....	16
Plenarni preduskrnsni svećenički sastanak (18. ožujka 2015.)	16
Otpuštanje cenzure zbog pobačaja	17
IZ KATEHETSKOG UREDA.....	18
Biskupijska završnica Vjeronaučne olimpijade	18
Duhovna obnova za odgojiteljice u vjeri i vjeroučitelje laike i časne sestre.....	18
IZ POVJERENSTVA ZA PASTORAL DUHOVNIH ZVANJA	19
Najava duhovnih obnova.....	19
DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI.....	20
O. Biskup	20
55. Teološko-pastoralni tjedan (Zagreb, 27. do 29. siječnja 2015.)	21
Najava Biskupijskog susreta mladih (Dobrinj, 14. ožujka 2015.)	21
Đakonsko ređenje Filipa Šabalje i Franka Markulića (Dubašnica, 8. prosinca 2014.)..	21
Obilježeni dani sluge Božjega biskupa Antuna Mahnića (13. i 14. prosinca 2014.)	22
Mladi Krčke biskupije na hodočašću povjerenja na zemlji u Pragu	24
Oproštaj od Milosrdnih sestara sv. Križa u Krku (6. siječnja 2015.)	25
IN MEMORIAM: FRA PETAR RUNJE (1938. – 2014.)	26

SLUŽBENI VJESNIK 2/2015.

DOKUMENTI I ODREDBE	30
Dr. fra Ivica Petanjak imenovani krčki biskup	
– Obavijest župnim uredima i samostanima	30
Priopćenje za javnost	30
Čestitka imenovanome biskupu krčkom mons. Ivici Petanjku	31
Apostolski nalog	32
Biskupsko ređenje i preuzimanje službe krčkog biskupa mons. dr. Ivice Petanjka	
– Obavijest i upute	34
Proglas povodom biskupskog ređenja i preuzimanja službe	
krčkog biskupa mons. dr. Ivice Petanjka	36
Testimonium ordinationis episcopalis	37
Actum ordinationis episcopalis	39
IZVJEŠTAJ S BISKUPSKOG REĐENJA I PREUZIMANJA SLUŽBE DIJECEZANSKOG BISKUPA	
MONS. DR. IVICE PETANJKA (KRK, 21. I 22. OŽUJKA 2015.)	40
GOVORI I ČESTITKE	47
Pozdravni govor mons. Valtera Župana na početku euharistije ređenja	47
Homilija uzoritog gospodina kardinala Josipa Bozanića, nadbiskupa zagrebačkog	48
Pozdravni govor mons. Želimira Puljića, nadbiskupa zadarskog	
i predsjednika Hrvatske biskupske konferencije	51
Pozdravni govor dr. Franje Velčića, prepozita Stolnog kaptola	
i kancelara Biskupije Krk	52
Pozdravni govor Šime Paparića, predsjednika Pokreta za život Krčke biskupije	53
Nastupni govor mons. dr. Ivice Petanjka, biskupa krčkog	54
Pozdravni govor prof. Darija Vasilića, gradonačelnika Grada Krka	58
Pozdravni govor Slavka Dešića, načelnika Drenja	59
DODATAK	60
Životopis mons. dr. Ivice Petanjka	60
Biskupski grb i geslo mons. dr. Ivice Petanjka	60
Biskupski štap mons. Ivice Petanjka – dar svećenika i vjernika laika Krčke biskupije	
novom biskupu	61

SLUŽBENI VJESNIK 3/2015.

BISKUPOVA RIJEČ SVEĆENICIMA	65
DOKUMENTI.....	66
Poruka Svetog Oca Franje za korizmu 2015.	66
Poruka Svetog Oca za 52. Svjetski dan molitve za duhovna zvanja	69
Poruka pape Franje za 49. Svjetski dan sredstava društvene komunikacije	72
Poruka Svetog Oca Franje za 30. Svjetski dan mladih.....	75
Apel hrvatskih biskupa	79

Izjava Predsjednika HBK, mons. Želimira Puljića	
povodom najave pape Franje da u lipnju posjeti Sarajevo.....	81
Proglas prigodom Drugoga nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji	
na Trsatu, 19. travnja 2015.....	82
XVII. redovito zajedničko zasjedanje HBK I BK BIH (Zagreb, 26. siječnja 2015.)....	83
Susret Stalnog vijeća s poglavaricama, članicama HKVRPP-a	
(Zagreb, 17. veljače 2015.).....	84
Sjednica Stalnog vijeća HBK (Zagreb, 18. veljače 2015.).....	86
Priopćenje s 50. plenarnog zasjedanja HBK (Zagreb, 14. – 16. travnja 2015.).....	86
ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA	89
Veliki ili Sveti Tjedan	89
Uskrsno pismo biskupa Ivica Petanjka 2015.....	90
Nedjelja Dobrog pastira – Dan molitve za duhovna zvanja (26. travnja 2015.)	92
Slavlje svete potvrde u župama Krčkog dekanta i u Malom Lošinju.....	92
Mjesec svibanj	92
Mjesec lipanj	93
Program u čast sv. Kvirina (3. lipnja 2015.).....	94
Pohod pape Franje Sarajevu 6. lipnja 2015. - Informacije za hodočasnike	94
Presveto Srce Isusovo – Dan svećeničkog posvećenja (12. lipnja 2015.)	96
Svećeničko ređenje (Krk, 28. lipnja 2015.).....	96
Ispiti za isповједну ovlast (Krk, 6. srpnja 2015.)	97
Prijava i upis svećeničkih kandidata u Bogosloviju.....	97
Ljetovanje bogoslova	98
Duhovne vježbe svećenika	98
Prezbiterško vijeće – produljuje se valjanost	99
Biskupijsko pastoralno vijeće – produljuje se valjanost	99
Seminari Metropolitanskog instituta u Rijeci za vjernike laike	100
IZ KATEHETSKOG UREDA.....	101
Proljetna katehetska škola	101
Metropolitanski susret vjeroučitelja	101
Biskupijsko/županijsko stručno vijeće vjeroučitelja osnovnih i srednjih škola.....	101
Katehetske ljetne škole.....	101
Državne završnice vjeronaučnih olimpijada	102
IZ POVJERENSTVA ZA MLADE	103
Hodočašće na susret s papom Franjom u Sarajevu	103
IZ POVJERENSTVA ZA DUHOVNA ZVANJA	103
Biskupijski susret ministranata.....	103
IZ CARITASA BISKUPIJE KRK.....	104
Pomoć stradalima od potresa u Nepalu	104
DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI.....	105

SADRŽAJ 2015.

Kronika krčkog biskupa mons. Ivice Petanjka	105
Svećenici: Naši jubilarci.....	106
Molitveno bdijenje u Godini posvećenog života (Krk, 24. siječnja 2015.).....	107
Proslavljen Dan posvećenog života (Krk, 2. veljače 2015.)	107
Predkorizmeni susret redovnika (Krk, 12. veljače 2015.)	109
Duhovna obnova za vjeroučitelje i odgajateljice u vjeri (Čunski, 13. do 15. veljače 2015.).....	111
Biskupijski susret mladih 2015. (Dobrinj, 14. ožujka 2015.).....	112
Hodočašće djece na grob biskupa Mahnića (Krk, 28. ožujka 2015.)	113
Državno natjecanje iz vjeronauka - Vjeronaučna olimpijada 2015. (Krk, 8. do 10. travnja 2015.)	114
Drugi nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji (Rijeka – Trsat, 19. travnja 2015.).....	117
Obavijest: Crkva i memorijal u Staroj Gradiški	121

SLUŽBENI VJESNIK 4/2015.

DOKUMENTI.....	127
Poruka za Svjetski dan turizma 2015.	127
Poruka Svetog Oca Franje za svjetski misijski dan 2015.....	130
Izjava komisije HBK Iustitia et pax o potrebi poštivanja međunarodnog prava u razgraničenju R Hrvatske i R Slovenije	133
Poruka predsjednika Vijeća HBK-a za katehizaciju i novu evangelizaciju na početku školske i katehetske godine 2015./2016.....	135
Apel vjerskih predstavnika u R Hrvatskoj za pomoć izbjeglicama.....	137
Priopćenje sa susreta članova HBK s redovničkim provincijalima (Zagreb, 9. lipnja 2015.)	138
ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA.....	139
Teološko-pastoralni seminar za svećenike i redovnike Riječke metropolije (Rijeka 22. rujna 2015.)	139
Katekumenat.....	140
Tečajevi priprave za brak.....	141
Hodočašće žena na grob Marice Stanković (Zagreb, 8. listopada 2015.)	141
Biskupijsko hodočašće na Trsat (11. listopada 2015.).....	142
13. Obiteljska škola Riječke metropolije (Dramalj, od 16. do 18. listopada 2015.)	142
Plenarni svećenički sastanak (Krk, 28. listopada 2015.).....	143
Mjesec listopad.....	143
Susret mlađih svećenika s Biskupom	144
Naši svećenički kandidati	144

Biskupijski pastoralni kalendar za 2014./2015. godinu	145
Statut udruge «Euharistijske službenice Srca Isusova i Marijina»	145
IZ KATEHTSKOG UREDA	152
Katehetska jesenska škola za odgojitelje u vjeri osoba s teškoćama u razvoju	152
Katehetska jesenska škola za odgojitelje u vjeri u predškolskim ustanovama	152
Biskupijsko / županijsko stručno vijeće vjeroučitelja osnovnih i srednjih škola.....	152
DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI.....	153
Kronika krčkog biskupa mons. Ivica Petanjka.....	153
Imenovanja i premještaji u Biskupiji Krk	154
Svećenici na duhovnim vježbama	155
Svečana Večernja u čast sv. Kvirina i otvorenje sakralne izložbe «IN SIGNV CRVCIS» u crkvi sv. Kvirina u Krku	156
Dan svećeničkog posvećenja svećenika i redovnika otoka Krka.....	157
75 godina svećeništva mons Josipa Bandere.....	157
Svećeničko ređenje vlč. Franka Markulića i vlč. Filipa Šabalje	158
Proslava mladih misa	159
Zlatomisnička slavlje vlč. Petra Kordića, vlč. Antona Turčića	154
Održana sjednica Prezbiteralskog vijeća.....	163
Županijsko / biskupijsko stručno vijeće vjeroučitelja osnovnih i srednjih škola.....	164
Proslava srebrnog svećeničkog jubileja mons. Ivica Petanjka u Drenju	164
Ljetovanje bogoslova	167
Proslava 600. obljetnice svetišta Majke Božje na Gorici	168
Biskupijski susret vjeroučitelja	168
Obavijest: Duhovne obnove za djevojke i žene	169
IN MEMORIAM: Mons. Cornelio Stefani Steffich (1924. – 2015.).....	170

SLUŽBENI VJESNIK 5/2015.

BISKUPOVA BOŽIĆNA PORUKA: MISERICORDES SICUT PATER – MILOSRDNI KAO OTAC	174
DOKUMENTI.....	177
Pismo Svetog Oca o izvanrednom Jubileju milosrđa časnom bratu mons. Rini Fisichelli, predsjedniku Papinskog vijeća za promicanje nove evangelizacije.....	177
Poruka Svetog Oca Franje za 24. Svjetski dan bolesnika 2016.	179
Poruka Svetog Oca Franje za 31. Svjetski dan mladih 2016.	181
Poruka Svetog Oca za Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2016.	186
Poruka s plenarnog zasjedanja Vijeća europskih biskupskih konferenciјa	189
Poruka hrvatskih biskupa za parlamentarne izbore 2015.....	190
Izjava biskupa HBK u vezi s procesom kanonizacije bl. Alojzija Stepinca.....	192
Odluka HBK O Spomenu sv. Josipa u Euharistijskim molitvama.....	193

SADRŽAJ 2015.

Izjava Komisije HBK Justitia et pax o važnosti međunarodne zaštite izbjeglaca i kršćanskoj solidarnosti u njihovom zbrinjavanju	194
Poruka biskupa Ivice Petanjka pomorcima i ribarima.....	196
Priopćenje s 51. plenarnog zasjedanja HBK (Zagreb, 10. – 12. studenoga 2015.)	198
ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA	200
Slavlja i događaji na početku Godine milosrđa – obavijest i poziv na sudjelovanje	200
Božićni susret bogoslova s Biskupom.....	201
Godišnje klanjanje Presvetom	202
Mise «Pro familia et iuventute»	203
Ovlast otpuštanja cenzure zbog pobačaja u Godini milosrđa (pojašnjenje).....	204
Jubilarni potpuni oprost u Svetog godini milosrđa (upute i pojašnjena).....	205
DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI.....	207
Kronika krčkog biskupa mons. Ivice Petanjka	207
Novi povjerenici	208
Održana skupština Pokreta za život (Krk, 19. rujna 2015.).....	209
Održana sjednica Biskupijskog pastoralnog vijeća (Krk, 19. rujna 2015.).....	210
Hodočašće žena na grob Marice Stanković (Zagreb, 8. listopada 2015.)	211
Biskupijsko hodočašće na Trsat (11. listopada 2015.).....	212
Održana Obiteljska škola Riječke metropolije (Dramalj, 16. – 18. listopada 2015.)....	214
Jesenski plenarni sastanak svećenika Krčke biskupije (Krk, 28. listopada 2015.)	216
Održan susret povjerenikâ za redovnike i redovnice i vijeća HBK	218
Održan susret redovnika i redovnica Raba (Rab, 23. studenog 2015.)	219
Biskup Petanjak u pastoralnom pohodu Južnoafričkoj Republici.....	219
Mons. Jure Bogdan novoimenovani Vojni ordinarij.....	221

Izdaje: BISKUPSKI ORDINARIJAT KRK, Biskupa Antuna Mahnića 18, HR-51500 KRK
tel. 051/221-018; fax. 051/221-483; e-mail: ordinariat@biskupijakrk.hr
Uredila: Irena Žužić
Odgovara: mons. dr. Ivica Petanjak OFMCap, biskup

**Vrata milosrđa
krčke katedrale**